W numerze:

Sześć lat (1939-1945), które zostawiły plamę na ludzkości
2-3

Upragnione zyski
4

Serce Matki czuwa nad nami
11

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

11 maja 2007r. Nr 19 (775) Index 63863 Rok założenia 1989

Jakże wielką nieprawidłowością jest oceniać innych poprzez pryzmat swoich doświadczeń i wyobrażeń
Tomasz KACZMARZYK

Zwycięski Maj

Pamięć o bohaterach wiecznie żywa

© J. WANIUKIEWICZ

Przemarsz weteranów ulicami Grodna. W centrum Apoloniusz Woliński

W naszym kraju tradycyjnie uroczyście obchodzono Dzień Zwycięstwa. We wszystkich miastach odbyły się wiece i przemarsze, w których wraz z weteranami wzięli udział przedstawiciele władz, urzędnicy, działacze społeczni oraz licznie zgromadzeni mieszkańcy.

Do miasta nad Niemnem w tym dniu tradycyjnie już przyjeżdżają ze wszystkich zakątków świata żołnierze biorący udział w walkach o Grodno. Przy pomniku w parku im. Gieliberta złożono kwiaty i wieńce. Dla mieszkańców miasta przygotowano wiele atrakcji, jak np. Jarmark Miodu przy Teatrze Lalek lub zabawa nad lewym brzegiem Niemna, gdzie można było poczęstować się potrawami z kuchni polowej. W centrach obwodowych oraz stolicy kraju obchody zakończono fajerwerkiem.

HB

9 maja delegacja Związku Polaków na Białorusi na czele z Józefem Łucznikiem, prezesem ZPB, złożyła kwiaty na grobach żołnierzy polskich na cmentarzu wojskowym przy ulicy Michała Biełusza w Grodnie. W ciszy, modlitwie i skupieniu powierzaliśmy Bogu dusze tych poległych bohaterów, którzy oddali swe życia w obronie Ojczyzny.

Cześć ich pamięci!

HB,
fot. autora

LIDA

Witaj, majowa jutrzenko!

Pod takim hasłem 6 maja w Domu Polskim w Lidzie rozpoczęła się uroczysta Akademia z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Montaż słowno-muzyczny o historii święta wygłosili uczniowie szkoły nr 4 Natalia Pietrowska i Jerzy Zwierko pod kierownictwem nauczycielki języka polskiego Haliny Bielaczkowej. Koncert rozpoczął się polonezem w wykonaniu zespołu tanecznego „Lidzianie" (kier. Olga Łowkis). Zespoły seniorów „Memoria" (kier. Walery Piłuj) i „Sybirak" (kier. Edward Trembacz) wykonały pieśni patriotyczne i ludowe. Solo wystąpili soliści zespołu „Sybirak" Zenon Bieńko i Sławomir Szklennik oraz solistki zespołu młodzieżowego „Anżelika" (kier. Anżelika Biruk) Halina Piuto Maria Lebiecka. Zespół „Lidzianie" zatańczył krakowiaka, podbiwańca oraz suitę podlaską.

Widzom bardzo spodobał się koncert, było dużo oklasków.

Wacława SKOWROŃSKA

Dom Polski w Lidzie serdecznie zaprasza
na **Koncert Solistów Pieśni Słowiańskiej**,
który odbędzie się **20 maja o godz. 15.00**

Serdecznie zapraszamy
na **Uroczyste Zakończenie Roku Szkolnego**,
które odbędzie się **27 maja** w Domu Polskim w Lidzie **o godz. 15.00**

ROCZNICA

Minęły trzy lata od śmierci Waldemara Milewicza, dziennikarza i reportera wojennego Telewizji Polskiej. 7 maja 2004r. zginął w Iraku, zbierając materiały do kolejnego odcinka programu „Dziwny jest ten świat". Wraz z nim został zabity montażysta TVP Mounir Bouamrane.

Waldemar Milewicz był związany z telewizją przez 23 lata, m.in. relacjonując wydarzenia z terenów konfliktów zbrojnych oraz wielkich katastrof. Robił reportaże w Bośni, Czeczenii, Kosowie, Abchazji, Rwandzie, Kambodży i Haiti.

Często mówił, że ryzyko, które ponosi jeżdżąc w niebezpieczne miejsca, jest elementem jego pracy. Za swoje najważniejsze zadanie uważał uświadamianie ludziom ogromu tragedii, która dotyka innych. Cieszył się szacunkiem i sympatią widzów.

Waldemar Milewicz był laureatem wielu prestiżowych wyróżnień, w tym nagrody SAIS - Ciba Prize for Excellence in Journalism, przyznanej przez Johns Hopkins University. Otrzymał też Wiktora, polskiego Pulitzera (nagrodę przyznawaną przez Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich), Telekamerę i nagrodę Grand Press. W 2001r. został Dziennikarzem Roku. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W 2000r. odwiedził siedzibę ZG ZPB

w Grodnie oraz redakcję **Głosu**. Zapamiętaliśmy go jako opanowanego człowieka i wyjątkowo ciekawego rozmówcę.

Terrorystę podejrzanego o zamach na Waldemara Milewicza i Mounira Bouamrane'go, polscy oficerowie wywiadu zatrzymali w Iraku w lipcu ub.r. Śledztwo w sprawie zabójstwa polskich dziennikarzy prowadzi Prokuratura Okręgowa Warszawa-Praga.

IAR/AD

Sześć lat (1939-1945),

W wyniku II wojny światowej, a zwłaszcza porozumienia wielkiej trójki System pojałtański rozpadł się

62. rocznica zakończenia II wojny światowej w Europie po raz kolejny przypomniała, że istnieją dwie oficjalne daty tego historycznego wydarzenia - 8 maja w państwach zachodnich i 9 maja w Rosji (a wcześniej w ZSRR i państwach bloku radzieckiego).

U podstaw propagandowego sporu w tej sprawie tkwi odmienna interpretacja ostatnich aktów prawnych III Rzeszy, podejmowanych przez jej kierownictwo państwowo-wojskowe z admirałem Karlem Doenitzem na czele.

Przedśmiertny dekret Hitlera o mianowaniu Doenitza głową państwa dotarł do jego kwatery w Szlezwiku-Holsztynie 1 maja. Głównym celem nowego przywódcy dogorywającej III Rzeszy było jak najszybsze zawieszenie broni na froncie zachodnim. Doenitz zakładał, iż walcząc nadal z Armią Czerwoną wojska niemieckie będą mogły swobodnie cofać się na zachód i po przejściu linii frontu poddadzą się Amerykanom bądź Brytyjczykom, unikając w ten sposób złowrogiej niewoli radzieckiej. Wiązano z tym nadzieję na przepuszczenie na zachód także cywilnych niemieckich uchodźców.

Naczelny dowódca wojsk brytyjskich na froncie zachodnim, marszałek Bernard Montgomery, przyjął 4 maja w swej polowej kwaterze kapitulację wojsk niemieckich w północno-zachodnich Niemczech, Danii i Holandii. Akt ten podpisał wydelegowany przez Doenitza admirał Hans-Georg von Friedeburg.

Następnego dnia von Friedeburg przybył na dalsze rokowania do kwatery naczelnego dowództwa alianckich sił ekspedycyjnych w Reims we Francji. 6 maja dołączył do niego generał Alfred Jodl. Obaj starali się przeforsować wariant zawieszenia broni na zachodzie i przepuszczania przez linię frontu żołnierzy i uchodźców, cofających się ze wschodu. Naczelny aliancki dowódca, generał Dwight Eisenhower, nie wyraził na to zgody, obawiając się, że separatystyczny rozejm wywoła polityczny zatarg Zachodu ze Stalinem.

Eisenhower zagroził jednocześnie zaryglowaniem linii frontu po upływie 48 godzin, czym wymusił zgodę Doenitza na bezwarunkową kapitulację całości niemieckich sił zbrojnych. Odpowiedni dokument Jodl i von Friedeburg podpisali w Reims 7 maja o godzinie 2.41 nad ranem. Przewidywał on przerwanie walk 8 maja o godzinie 23.01.

Sygnatariuszem dokumentu był również przedstawiciel Armii Czerwonej w naczelnym dowództwie sił alianckich, generał Iwan Susłoparow. Stalin uznał jednak, że Związek Radziecki, jako główne mocarstwo koalicji antyhitlerowskiej, nie może uznać tej formy przypieczętowania zwycięstwa nad Niemcami. Od razu zażądał ponowienia aktu kapitulacji, tym razem w obecności przedstawicieli naczelnych dowództw czterech głównych państw sojuszniczych.

Strona zachodnia wyraziła zgodę, choć nie traktowała całej sprawy zbyt prestiżowo. Brytyjczykom wystarczało, że szef sztabu Eisenhowera, generał Walter Bedell Smith, złożył podpis w Reims także w ich imieniu.

Brytyjski samolot wojskowy dostarczył 8 maja na berlińskie lotnisko Tempelhof trzyosobową delegację niemiecką z feldmarszałkiem Wilhelmem Keitlem na czele. Przygotowany dokument zawierał te same warunki bezwarunkowego poddania się wojsk niemieckich, jakie ustalono poprzedniego dnia w Reims.

Ceremonia odbyła się w byłym kasynie oficerskim szkoły saperskiej w dzielnicy Berlina Karlshorst. Poza Keitlem jako przedstawiciele głównych rodzajów niemieckich sił zbrojnych kapitulację podpisali von Friedeburg i generał lotnictwa Hans-Juergen Stumpff.

Jako przedstawiciel naczelnego dowództwa radzieckich sił zbrojnych w roli sygnatariusza wystąpił marszałek Gieorgij Żukow, alianci zachodni powierzyli to zadanie brytyjskiemu generałowi lotnictwa Arthurowi Tedderowi. Ponadto dokument podpisali jako świadkowie naczelny dowódca amerykańskiego lotnictwa strategicznego gen. Carl Spaatz i dowódca 1. armii francuskiej gen. Jean de Lattre de Tassigny.

Podpisy złożono o godzinie 22.43 - czyli na niespełna 20 minut przed wejściem kapitulacji w życie. W Moskwie była już wtedy godzina 0.43 9 maja - i dlatego w radzieckiej historiografii za Dzień Zwycięstwa przyjęto tę drugą datę. To, co zrobił w Reims generał Susłoparow, skazano na oficjalne zapomnienie - także w Polsce, nie licząc krótkiej wzmianki o nim w III tomie „Pamiętników wojennych" Charlesa de Gaulle'a.

Ruiny Rynku Starego Miasta w Warszawie, oglądane poprzez szczątki murów Katedry Św. Jana. Niemcy burzyli polskie domy bombardując je lub wysadzając w powietrze za pomocą ładunków wybuchowych. Stan na koniec II wojny światowej

W II wojnie światowej wzięło udział 61 państw (inne dane podają 72 państwa). Działania wojenne na olbrzymią skalę prowadzono w Europie, Afryce i Azji. Pod broń powołano ponad 110 mln żołnierzy (m.in. w okresie największej mobilizacji armia ZSRR liczyła 12,5 mln, USA 12,3 mln, III Rzeszy 10,2 mln, Japonii 10,2 mln, Wielkiej Brytanii 5,1 mln, Francji 5 mln, Chin 5 mln, Włoch 3,7 mln). 53 mln ludzi poległo, lub zmarło na skutek epidemii głodu i działań wojennych z tej liczby 20 milionów było ofiarami terroru i ludobójstwa (80 proc. spośród tych, którzy zginęli zamieszkiwało Europę), 35 mln zostało rannych, 3,3 mln Rosjan, którzy byli wzięci do niewoli niemieckiej zostało zamordowanych. Łączne wydatki na prowadzenie wojny osiągnęły sumę 1,166 biliona dolarów (m.in. USA wydały 387 mld, III Rzesza 272 mld, ZSRR 192 mld, Wielka Brytania 120 mld, Włochy 94 mld, Japonia 56 mld) straty materialne w samej tylko Europie szacowano na 260 mld dolarów.

Największe straty ludności poniosła Polska, bo aż 6 milionów, 40 proc. polskiego majątku narodowego uległo zniszczeniu. Jednak dane statystyczne nigdy nie wyrażą strat, jakie poniesiono od strony moralnej i w dziedzinie kultury duchowej. W Europie niemal całkowitej zagładzie ulegli Żydzi. Po roku 1945 narodził się nowy świat.

Czy 8 maja 1945r. to dzień wyzwolenia czy początek zniewolenia narodu polskiego?

Aby słusznie odpowiedzieć na to pytanie, trzeba prześledzić fakty od początku 1945 roku, aż do lipca 1952. Miały wtedy miejsce konferencje oraz inne wydarzenia polityczne ważne dla Polski i Polaków.

Podstawy nowego ładu wykształcały się stopniowo podczas spotkań tzw. wielkiej trójki. Podział ról między aliantami na front wschodni i zachodni oraz żądania bezwarunkowej kapitulacji Niemiec oznaczały, iż w końcowym okresie Europa Wschodnia i Środkowa znajdą się pod kontrolą ZSRR. Alianci zachodni już jesienią 1943r. w zasadzie uznali nowy podział sił na świecie. Roosevelt wyraził pogląd, iż narody państw tzw. bloku wschodniego będą po prostu musiały znieść dominację ZSRR.

Na początku 1945r. Stalin mógł już dyktować warunki w sprawie podziału sił w Europie. Pod kontrolą Armii Czerwonej znajdowały się ogromne terytoria Europy Środkowej i Wschodniej. Wojska radzieckie dotarły aż do Odry, podczas gdy alianci zachodni forsowali dopiero Ren.

W czasie konferencji w Jałcie (4-11 luty 1945r.) głównym tematem była sprawa polska. Churchill próbował przeforsować koncepcję powołania w Polsce władz będących połączeniem rządu emigracyjnego z komunistycznym Rządem Tymczasowym. Ponownie, jak na konferencji w Teheranie, o losach naszego państwa zadecydował głos Roosevelta, który poparł Stalina. Nowy polski rząd miał nosić nazwę Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (TRJN). Wielka trójka podjęła również decyzję o zorganizowaniu w Polsce wyborów z udziałem partii demokratycznych i antynazistowskich. Propozycję ich przeprowadzenia pod kontrolą międzynarodową odrzucił Stalin, twierdząc, że byłoby to ingerowaniem w wewnętrzne sprawy Polski.

Stalin, Roosevelt i Churchill na obradach w Jałcie określili też ostateczny kształt polskiej granicy wschodniej - wzdłuż linii Curzona. Odrzucono propozycję brytyjskiego premiera zakładającą przyznanie Polsce Lwowa. Podjęto także decyzję dotyczącą północnej i zachodniej granicy naszego kraju, która miała zostać przesunięta. Jednak jej ostateczny kształt pozostawiono do ustalenia na konferencji pokojowej.

Jałtańskie decyzje wielkiej trójki dotyczące sprawy polskiej, w odróżnieniu od postanowień teherańskich, zostały publicznie ogłoszone. Większość polskiego społeczeństwa była zaszokowana - oznaczały one bowiem koniec nadziei na niepodległe demokratyczne państwo. Rząd emigracyjny uznał te postanowienia za zdradę i nowy rozbiór Polski.

Na mocy decyzji wielkiej trójki, podjętej w Jałcie, powołano trójstronną, brytyjsko-amerykańsko-radziecką Komisję Dobrych Usług, której prace miały doprowadzić do utworzenia TRJN w Polsce. W rokowaniach udział wzięli także przedstawiciele Krajowej Rady Narodowej, Rządu Tymczasowego oraz działacze polityczni związani z polskim rządem emigracyjnym. Dyplomaci radzieccy doprowadzili jednak do zdominowania proponowanego składu przez komunistów. Dopiero wówczas Roosevelt zaczął brać pod uwagę prawdziwe intencje Stalina. Amerykański prezydent zrozumiał, że komunistyczny przywódca łamie wszystkie przyrzeczenia z Jałty, ale nic nie zrobił, aby zmniejszyć strefę wpływów radzieckich. Zmarł on 12 kwietnia 1945r. i urząd prezydenta po nim objął Harry Truman, który nie zamierzał prowadzić ugodowej polityki z ZSRR.

Parę tygodni później, tj. 8 maja 1945r. w willi Karlshorst koło Berlina feldmarszałek Wilhelm Keitel podpisał akt kapitulacji Niemiec i zakończyła się II wojna światowa w Europie.

W czerwcu 1945r. odbywały się w Moskwie obrady przedstawicieli mocarstw alianckich z udziałem reprezentantów Rządu Tymczasowego oraz grup niekomunistycznych polskich polityków z emigracji i kraju. Ustalono wówczas ostateczny skład TRJN, który do wiadomości publicznej podano 28 czerwca 1945r. Premierem został Edward Osóbka-Morawski, a wicepremierami Władysław Gomółka i Stanisław Mikołajczyk. Były premier rządu RP na uchodźstwie publicznie zaakceptował decyzje konferencji jałtańskiej i wstąpił do nowego rządu, licząc na szansę budowy systemu demokratycznego w Polsce. Pozostali członkowie polskiego rządu na emigracji potępili Mikołajczyka za przyjęcie urzędu wicepremiera, uznając jego krok za moralne przyzwolenie na funkcjonowanie systemu komunistycznego.

A 17 lipca rozpoczęła się trzecia konferencja wielkiej trójki w Poczdamie, w której wzięli udział Harry Truman, Clement Attlee, Stalin oraz delegacja TRJN. Uzgodniono m.in. kwestię polskiej granicy zachodniej, oddając byłe ziemie niemieckie leżące na wschód od rzek Odra i Nysa Łużycka, część Prus Wschodnich oraz obszar Wolnego Miasta Gdańska. Ostateczny kształt polskiej granicy zachodniej, pod naciskiem Amerykanów i Brytyjczyków, miał być ustalony na konferencji pokojowej, ale w praktyce decyzję już podjęto - rozpoczęto masowe przesiedlenia ludności niemieckiej z terenów przyznanych Polsce.

Zgodnie z ustaleniami poczdamskimi w Polsce miały odbyć się wybory demokratyczne. Władze komunistyczne obawiały się jednak porażki, jaką mimo potężnej propagandy ponieśli komuniści w demokratycznych wyborach na Węgrzech. Komuniści zaproponowali najpierw partiom opozycyjnym utworzenie wspólnego bloku wyborczego, dzięki czemu uniknęliby walki wyborczej oraz zdominowaliby parlament. Termin przeprowadzenia wyborów zaczęto odwlekać, co argumentowano problemami związanymi z migracją oraz wojną z podziemiem. W rzeczywistości zyskiwano czas na rozbudowę aparatu terroru, który mógłby wpłynąć na wyniki.

KRN, aby przesunąć termin wyborów, uznała za konieczne wcześniejsze przeprowadzenie referendum ludowego w sprawie likwidacji senatu, zatwierdzenia reform społeczno-gospodarczych i uznania granic na Bałtyku, Odrze i Nysie Łużyckiej. Wyniki nie miały większego znaczenia, ponieważ granice zachodnie ustaliły wielkie mocarstwa, o granicę wschodnią nie pytano, a reformy zostały w praktyce wprowadzone. Referendum ludowe odbyło się 30 czerwca 1946r. Przeciwko sfałszowaniu wyników referendum zaprotestowali Mikołajczyk oraz ambasadorowie USA i Wielkiej Brytanii, jednak władze komunistyczne zignorowały ich wystąpienia.

Wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia **rodzinie i bliskim** z powodu śmierci

śp. Kazimierza SAWOŚCIANIKA
byłego członka chóru "Odrodzenie"
składa Zarząd Wołkowyskiego
Rejonowego Oddziału ZPB

które zostawiły plamę na ludzkości

w Jałcie Europa została podzielona na dwie strefy wpływów: amerykańską i radziecką. dopiero na przełomie lat 80 i 90.

Władze komunistyczne podczas referendum rozpracowały głównych działaczy antykomunistycznych i popierające ich środowiska i staranniej przygotowywały się do walki z opozycją. Zaczęto prowadzić pełną oszczerstw propagandę wymierzoną w PSL, Mikołajczyka nazywano narodowym zdrajcą, angielskim agentem, a Gomółka posunął się do określenia *„polskiego führera"*. Uwięziono dziesiątki tysięcy działaczy PSL, a ponad 100 osób zabito. Oprócz tego agenci władz działający w PSL i SP doprowadzali do konfliktów wewnątrz partii. Drugie co do wielkości ugrupowanie opozycyjne w praktyce zostało zlikwidowane. Podstawieni przez komunistów ludzie odsunęli od władz niezależnych działaczy. Partia istniała nadal, ale kierowali nią już agenci komunistyczni.

Rozbudowano w powojennej Polsce aparat terroru, aby zdławić opozycję, zarówno legalną, jak i konspiracyjną. Milicji Obywatelskiej podlegała Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej (ORMO). Działał także Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego, specjalna formacja wojskowa powołana do walki z niepodległościowym podziemiem oraz ukraińskimi i niemieckimi organizacjami zbrojnymi. Funkcjonował Urząd Bezpieczeństwa (UB), formowany pod nadzorem NKWD, stanowiący policję polityczną. Oprócz tego wydawano dekrety umożliwiające zwalczanie opozycji, m.in. KRN powołała dekretem Komisję Specjalną do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym, której podlegały obozy pracy przymusowej. Kierowano do nich osoby na podstawie decyzji władz administracyjnych, a nie na mocy wyroków sądowych. W obozach pracy przymusowej znalazły się osoby związane z opozycją antykomunistyczną. Uchwalono też dekret „o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy państwa", przewidujący surowe kary za działalność terrorystyczną, sabotaż, a także za „propagandę przeciwko sojuszowi Polski ze sprzymierzeńcami" czy wystąpienie przeciwko „interesom społecznym świata pracy". Ogólnikowe sformułowanie dekretu, zwanego potocznie małym kodeksem karnym, ułatwiły komunistom zwalczanie opozycji. Praktycznie każde zachowanie można było interpretować jako przestępcze. Nowy system prawny funkcjonował zgodnie z powstałą wówczas niepisaną zasadą: *„Dajcie człowieka, a my znajdziemy na niego paragraf"*. Zlikwidowano także wolność słowa i druku, wprowadzając cenzurę, którą zajmował się Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk.

Wielka trójka - Churchill, Roosvelt i Stalin

Wybory do Sejmu Ustawodawczego przeprowadzono dopiero 19 stycznia 1947r. 394 mandaty przypadły komunistom z Bloku. W rzeczywistości wyniki wyborów sfałszowano, na co nie zareagowały nawet mocarstwa zachodnie.

Sejm Ustawodawczy zebrał się 4 lutego 1947r. i następnego dnia wybrał na prezydenta jedynego kandydata Bolesława Bieruta, który misję tworzenia rządu powierzył Józefowi Cyrankiewiczowi. Sejm 19 lutego uchwalił Małą Konstytucję, nawiązującą swoją formą do podstawowych założeń Konstytucji Marcowej z 1921r. Określała ona ustrój państwa nazywany „demokracją ludową". Wprowadzała, wzorem ZSRR, Radę Państwa jako jeden z naczelnych organów państwowych w zakresie władzy wykonawczej. Podporządkowano jej całkowicie rady narodowe, stanowiące teoretycznie samorządy terytorialne. Rada Państwa była organem kolegialnym, w skład którego wchodzili: prezydent, marszałek i wicemarszałkowie sejmu oraz prezes NIK. Sejm, trzy dni po uchwaleniu Małej Konstytucji, zatwierdził uchwałę o przestrzeganiu i rozwijaniu praw i swobód demokratycznych. W praktyce uchwała ta sankcjonowała terror wobec politycznych przeciwników władz.

W Polsce, podobnie jak w innych krajach demokracji ludowej, rozpoczęto dostosowywanie gospodarki do wzorca radzieckiego. Wprowadzono system centralnego sterowania oraz sześcioletni Plan Rozwoju Gospodarczego i Budowy Podstaw Socjalizmu, którego realizację rozpoczęto w 1950r. wprowadzenie systemu nakazowo-rozdzielczego wiązało się z odgórnym ustaleniem wysokości produkcji. Centralnie określano również ceny oraz podział wytworzonych dóbr. Zgodnie z ustawą z 3 stycznia 1946r. nacjonalizowano również przemysł.

Po nacjonalizacji przemysłu przystąpiono w 1947r. do „bitwy o handel", co doprowadziło do zmonopolizowania również tego działu gospodarki przez państwo. Zachowano wprawdzie spółdzielnie handlowe i usługowe, ale członków pozbawiono wpływu na ich funkcjonowanie.

Władze komunistyczne, zgodnie z intencją Stalina, główny nacisk położyły na rozwój przemysłu ciężkiego, przede wszystkim zbrojeniowego.

Rząd komunistyczny po umocnieniu władzy przystąpił do kolektywizacji rolnictwa na wzór radziecki. Propagowano tworzenie spółdzielni produkcyjnych, które miały jakoby zapewnić zwiększenie produkcji rolnej. Kolektywizacja wynikała głównie ze względów ideologicznych, ponieważ w komunizmie nie mogły istnieć prywatne środki produkcji. Władze oczekiwały także łatwiejszego egzekwowania obowiązkowych dostaw, którymi obciążano wieś.

Władze, aby przyspieszyć kolektywizację, podwyższały podatki nakładane na rolników indywidualnych, chcąc doprowadzić ich gospodarstwa do upadku.

Rząd komunistyczny próbował realizować cele gospodarcze, stosując różne metody. Do pracy w przemyśle zachęcano kobiety i młodzież, aby uzupełnić niedobory pracowników. Na wzór radziecki wprowadzono normy wydajności pracy, które następnie podwyższano. Rolników zmuszono do dostarczania artykułów rolnych po zaniżonych cenach, w ten sposób finansując industrializację. W 1950r. władze przeprowadziły wymianę pieniądza. Oficjalnym celem wymiany było uderzenie w spekulantów i kapitalistów, ale w rzeczywistości rząd dążył do zdobycia środków na kontynuowanie przekształceń gospodarczych.

Dążenie do kolektywizacji wsi oraz przeznaczenie środków budżetowych na rozwój przemysłu ciężkiego, spowodowały załamanie produkcji rolnej. Niedobór żywności w ośrodkach miejskich władze próbowały rozwiązać, rozbudowując system zbiorowego żywienia. Dla komunistów był to kolejny etap realizacji hasła: *„każdemu według jego potrzeb, od każdego według jego możliwości"*. Państwo miało zaspokajać potrzeby obywateli, natomiast obywatel miał dawać z siebie wszystko w pracy.

Taka relacja państwo-obywatel oznaczała totalne uzależnienie społeczeństwa od państwa oraz ograniczenie do minimum sfery prywatności każdego człowieka na rzecz funkcjonowania w kolektywie.

> *Ojczyzna moja tam,*
> *tam jest i tak daleka,*
> *jak jest podana dłoń człowieka dla człowieka.*
> *Ojczyzna moja tam, gdzie zboża niosą wiatr*
> *i gdzie zielony krąg zamyka pierścień Tatr,*
> *i gdzie jak posąg złoty morze wygina łuk,*
> *i człowiek, gdy*
> *z człowieka przemawia żywy Bóg.*
>
> **Krzysztof K. BACZYŃSKI: Ojczyzna (5.IV.42r.)**

Także polski system oświaty oraz programy nauczania oparto na wzorcach radzieckich. Propagowano ideologię komunistyczną, a także szeroko informowano o Związku Radzieckim. Wprowadzono obowiązkową naukę języka rosyjskiego. Z bibliotek wycofywano i niszczono książki wydane przed wojną.

W kulturze okresu stalinizmu obowiązywała jedna doktryna i praktyka twórcza - realizm socjalistyczny. Muzyka, malarstwo, grafika, architektura, poezja proza miały propagować kult pracy i wyższość kolektywizmu. Dozwolone było tworzenie jedynie dzieł o charakterze ideologicznym, nazywanych dziełami zaangażowanymi. Pozostałe były zwalczane.

W tym czasie dążono także do ateizacji społeczeństwa. Zwalczano wpływy Kościoła katolickiego, wykorzystując m.in. środki masowego przekazu.

Symbolem zwycięstwa stalinizmu w Polsce była sprawa konstytucji. Jej projekt, wzorowany na radzieckiej konstytucji z 1936r. i opracowany przez Sejm Ustawodawczy, przetłumaczono na język rosyjski i przedstawiono Stalinowi do akceptacji.

Konstytucja została uchwalona po uwzględnieniu poprawek Stalina 22 lipca 1952r. Towarzyszyła temu wielka propagandowa gala, podkreślająca głęboki demokratyzm i klarowność ustawy zasadniczej, choć w rzeczywistości jej treść była niejasna. Na mocy konstytucji zmieniono nazwę państwa na Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL). Zniesiony został trójpodział władzy, który zastąpiono systemem jednolitej władzy państwowej. Zlikwidowano urząd prezydenta.

Sejm Ustawodawczy uchwalił nową ordynację wyborczą, która właściwie pozbawiała wyborców wpływu na zgłaszanie kandydatur. Mogli jedynie skreślać nazwiska z karty wyborczej. Pierwsze wybory według nowej ordynacji odbyły się w październiku 1952r. w atmosferze propagandy i terroru psychicznego.

Sejm na pierwszym posiedzeniu 20 listopada 1952r. powołał Bieruta na stanowisko premiera. Utworzono nowy rząd, składający się z monstrualnej liczby 8 wicepremierów i 32 ministrów.

8 maja 1945r. nie wpłynął znacząco na naród polski, był jedynie pocieszeniem, że wojna się skończyła i Polacy uwolnili się od okupacji niemieckiej. Ale tak naprawdę losy Polski zostały przesądzone już na początku 1945r., a dokładniej na konferencji w Jałcie. Komuniści rządzili Polakami, jak tylko chcieli i to w każdej dziedzinie życia. Polacy nie tego oczekiwali po zakończeniu wojny. Najgorszy okres stalinizmu trwał aż do śmierci Stalina (5 marca 1953r.), choć nawet to początkowo nie zmieniło sytuacji w PRL.

Przygotował AD

Klęska państw Osi - Zakończenie II wojny światowej 1945r.

1. Przełom w działaniach wojennych w 1943r. - przejęcie inicjatywy przez aliantów:
- klęski wojsk niemieckich na froncie wschodnim (pod Stalingradem)
- przejęcie przez aliantów inicjatywy w bitwie o Atlantyk
- klęska wojsk niemiecko-włoskich w Afryce
- przejęcie przez amerykanów inicjatywy na Dalekim Wschodzie
- desant aliantów na Sycylię i płw. Apeniński - Włochy przechodzą na stronę aliantów

2. Bitwa o Monte Cassino maj 1944r. i wkroczenie aliantów do Rzymu. Żołnierze polscy zdobyli wzgórze Monte Cassino zamykające drogę na Rzym.

3. Lądowanie aliantów w Normandii 6 czerwiec 1944r. - utworzenie II frontu w Europie.

Była to największa operacja desantowa wojny. Aliantom udało się zmylić Niemców co do miejsca lądowania, zbombardować niemieckie linie kolejowe oraz wytwórnie paliw i już pierwszego dnia wysadzić na brzeg ponad 150 tys. żołnierzy.

Alianci wyzwolili Francję, Belgię i Holandię w marcu 1945r. sforsowali Ren, rozbili siły niemieckie w zagłębiu Rury, a w kwietniu 1945r. dotarli do Łaby.

4. Sukcesy wojsk radzieckich na froncie wschodnim.

W 1944r. Armia Czerwona wyparła Niemców ze swoich terenów i wkroczyła na ziemie polskie. W końcu lipca dotarła do środkowej Wisły. W 1944r. Rumunia, Finlandia, Bułgaria i Węgry przeszły na stronę aliantów. Wielka ofensywa wojsk radzieckich w 1945r. wyparła Niemców z terenów między Wisłą a Odrą, Prus Wschodnich i Słowacji. W kwietniu 1945r. Armia Czerwona przekroczyła Odrę.

5. 2 maja stolica Niemiec poddała się Rosjanom. Dwa dni wcześniej Hitler popełnił samobójstwo. Niemcom kazano podpisać akt bezwarunkowej kapitulacji. 8 maja USA i Wielka Brytania obwieściły że II wojna światowa w Europie dobiegła końca.

6. Zakończenie wojny na Dalekim Wschodzie 2 września 1945r. - zakończenie II wojny światowej.

6 sierpnia 1945r. Amerykanie zrzucili bombę atomową na Hiroszimę, a 3 dni później na Nagasaki. 2 września Japonia podpisała akt bezwarunkowej kapitulacji.

AKTUALNOŚCI

Białoruś-Polska

Dziś w Wejherowie i Szymbarku w województwie pomorskim rozpoczyna pracę forum przedsiębiorców, które potrwa do 12 maja. W przedsięwzięciu biorą udział ponad 100 przedstawicieli kręgów oficjalnych i przedsiębiorców z obu krajów. W ramach forum odbędą się konferencje mające na celu zapoznanie polskich kolegów z inwestycyjnymi i gospodarczymi możliwościami regionów białoruskich oraz prezentacje turystycznych oraz informacyjnych możliwości naszego kraju. Poza tym Białorusini będą mogli zapoznać się z pracą polskich portów, infrastrukturą przemysłową oraz turystyczną Pomorza.

Społeczeństwo

W związku z zatwierdzeniem nowego budżetu minimum egzystencji w naszym kraju od maja o 5 proc. wzrosną zapomogi dla rodzin wychowujących dzieci. W okresie 1 maja-31 lipca br. zapomoga dla rodzin wychowujących dziecko w wieku do lat 3 wynosić będzie 116 tys. 420 Br, dla rodzin dzieci starszych - 53 tys. 730 Br. Zapomoga jednorazowa w związku z urodzeniem pierwszego i drugiego dziecka wzrosła do 358 tys. 200 Br. Po urodzeniu trzeciego i kolejnych dzieci rodziny białoruskie dostaną zapomogę w wysokości 537 tys. 300 Br.

Odkrycie

W rejonie grodzieńskim odkryto siedlisko starożytnych ludzi epoki paleolitu. W okolicy miejscowości Kowalce na głębokości 3-3,5 metra archeolodzy znaleźli zęby mamuta. Według naukowców znalezisko ma co najmniej 12 tys. lat. Jest pierwszym na terenie Zachodniej Białorusi obiektem, gdzie znaleziono kości mamuta.

Linie lotnicze

© BREDOW

Przedsiębiorstwo lotnicze „Belavia" wprowadza od 21 maja nowe połączenie Mińsk-St.-Petersburg. Loty odbywać się będą w poniedziałki, środy i piątki, a wykonywać je będzie samolot CRJ-100. Czas lotu wyniesie 1 godz. 40 minut.

Finanse

© GOWER

Mieszkańcy naszego kraju w styczniu-kwietniu br. nabyli 240 kg złota w sztabkach. W tym okresie sprzedano 12161 sztabek, najbardziej popularnymi wśród których były 10-gramowe sztabki. Wzrasta również popyt na srebrne i platynowe sztabki, których w tym okresie sprzedano 2780 oraz 208 odpowiednio. Narodowy Bank RB sprzedaje również brylanty, których za ostatnie pół roku Białorusini kupili na 385 tys. USD.

Gospodarka

Białoruskie masarnie w Wolnych Strefach Gospodarczych będą mogły prowadzić zakup drobiu w krajach europejskich według listy uzgodnionej ze stroną rosyjską - poinformował „Interfax" Leonid Rusak, minister rolnictwa i żywności RB.

Kolej

© RAILWAYZ

W ciągu 4 miesięcy br. na kolei odnotowano 6 wypadków, czyli o 3 mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W wyniku tych wypadków zginęła 1 osoba, a 4 odniosły obrażenia. Jako główną przyczynę wypadków na kolei specjaliści podają naruszenie zasad ruchu drogowego przez kierowców.

NAVINY/BELTA/BelaPAN/HB

Ceny paliw 10 maja 2007			
Koncern "Biełorusnieft-Grodnoobłnieftieprodukt"			
H-80	AI-92	AI-95	Olej napędowy
1470	1840	2100	1470

Kurs walut Banku Narodowego 10.05.07r.				
USD	LTL	RUB	PLN	EUR
2145,00	841,46	83,21	775,04	2904,87

Upragnione zyski

Najbardziej rozpowszechnione formy małego biznesu w naszym kraju

© J. WANIUKIEWICZ

Pierwszym krokiem każdego początkującego biznesmena powinna być procedura rejestracji. W każdym innym wypadku różni się ona niektórymi szczegółami, ale podstawowe jej wymagania są stałe.

Pojedynek z całym światem

Najwięcej w naszym kraju, bo aż 196 tys., jest przedsiębiorców indywidualnych. W samym tylko Mińsku z takiej możliwości prowadzenia biznesu korzystają 38 osób. Jednak nie jest dostępna dla każdego. Przedsiębiorcami indywidualnymi nie mogą zostać urzędnicy państwowi oraz inne kategorie obywateli według decyzji sądu. Poza tym istnieją rodzaje przedsiębiorczości, których nie można prowadzić samodzielnie. Tak np. usługi w sferze nieruchomości mogą świadczyć jedynie firmy lub agencje.

Na pierwszym etapie będziecie Państwo potrzebowali pięciu dokumentów: podania (z dokładnym opisem tego, czym pragniecie zarabiać na życie), ankiety, kopii książeczki pracy lub świadectwa emerytalnego, zdjęcia oraz kwitu opłaty obowiązkowego poboru państwowego w kwocie 6 euro. Dokumenty te należy złożyć w komitecie wykonawczym w miejscu zameldowania i po 20 dniach odebrać zezwolenie. Kolejny krok to podjęcie decyzji o drodze spłacania podatku. Co drugi przedsiębiorca oddaje pierwszeństwo podatkowi jedynemu. Jest to sposób nie wymagający prowadzenia księgowości.

Jeżeli nie wyszło Państwu z biznesem, nie zapomnijcie o likwidacji swego „przedsiębiorstwa". Ponieważ po pół roku Państwa bezczynności inspekcja podatkowa skieruje zawiadomienie do komitetu wykonawczego i czekają na Państwa dość nieprzyjemne chwile. Likwidacja „przedsiębiorstwa", które się nazywa przedsiębiorca indywidualny, wymaga opłacenie ogłoszenia o zaprzestaniu działalności w gazecie „Respublika", oddania pieczęci lub załączenie podania, że nie były one wykonywane, udostępnienia dokumentów potwierdzających likwidację konta bankowego w wypadku jego posiadania, zwrotu świadectwa o rejestracji, zaświadczenia po przeprowadzeniu kontroli inspekcji podatkowej, zaświadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, organów celnych, archiwum (gdzie będą przechowywane dokumenty potwierdzające staż pracowników oraz ich wynagrodzenie).

„Żyłka" komercyjna

Można pójść również prostszą drogą. Ustawodawstwo naszego kraju pozwala każdemu obywatelowi w ciągu 5 dni miesięcznie, ale nie więcej od 60 dni w ciągu roku zajmować się komercją, czyli po prostu handlować na rynku lub w innych miejscach handlowych. Czym? Wszystkim, co kupiliśmy (ubranie, obuwie) lub wykonaliśmy własnoręcznie, wyjątkiem są towary wymagające akcyzy. Przed rozpoczęciem handlu należy poinformować administrację rynku lub uzyskać zezwolenie komitetu wykonawczego w wypadku sprzedaży choinek przed świętami lub kwiatów przed Dniem Kobiet. Później musicie Państwo jeszcze złożyć podanie w inspekcji podatkowej, w którym należy podać dni pracy, asortyment towarów oraz miejsce handlu.

Dla rolników

Wielu mieszkańców naszego kraju utrzymują się z prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadmiar produktów sprzedają nie płacąc podatku. Zasady otrzymania tych ulg są bardzo nieskomplikowane. Wymagają jedynie zaświadczenia z Rady Wiejskiej o posiadaniu działki ziemi. Rolnicy sprzedają na rynku nie tylko mięso, mleko, owoce i warzywa, ale i przetwory, jak słona słonina lub kiszona kapusta. Wyjątkiem są futra, kwiaty i ich nasiona oraz mąka, kasza i konserwy. Dochód od realizacji tych towarów podlega opodatkowaniu.

Właściciele nieruchomości

Dość rozpowszechniony jest w naszym kraju dochód od wynajmu mieszkań, pokoi, garaży itd. Zasady takiego biznesu również nie są skomplikowane. Należy zawrzeć umowę z lokatorem, w której podaje się termin wynajmu, i zanieść ją do komitetu wykonawczego lub spółdzielni mieszkaniowej, która ma 5 dni na odesłanie go do inspekcji podatkowej w miejscu zameldowania właściciela nieruchomości. Zaznaczyć należy, że osobie nie mającej innych dochodów poza tymi z wynajmu nieruchomości, należą się ulgi podatkowe. A osoby, które wynajmują mieszkanie młodym specjalistom, w ogóle są zwolnione z podatku.

Dzierganie na drutach

Twórczość ludową i rzemiosła propaguje każdy kraj, jednak tak bezprecedensowych ulg nie dawał chyba żaden. Płacąc jedynie 31 tys. rubli rocznie możecie Państwo w ciągu całego roku sprzedawać wykonany własnoręcznie inwentarz rolniczy, wyroby ceramiczne, ze słomy, wikliny i innych roślin (za wyjątkiem mebli), cieplarnie, altany, ule, klatki dla zwierząt oraz wyroby wykonane na drutach, szydełkiem lub haftowane. Dziś w kraju jest oficjalnie ponad tysiąc twórców ludowych. W ciągu ub. roku ich liczba wzrosła dwukrotnie.

Gościnność opłaca się

Minimalny podatek w wysokości jednej wielkości bazowej jest przewidziany dla rolników i farmerów, którzy chcą i mogą rozwijać turystykę. Mają dom z wolnymi pokojami, działkę ziemi, mogą zorganizować odpoczynek w tradycjach narodowych oraz wyżywienie z wyhodowanych w swoim gospodarstwie produktów. Co prawda ulga ma ograniczenie czasowe - obowiązuje do 31 grudnia 2010r.

SB/HB

SPOŁECZEŃSTWO

Przed sezonem

Izba Reprezentantów rozpatrując poprawki do Kodeksu Pracy jednym z mieszkańców naszego kraju sprawiła radość, a innych wprowadziła w zakłopotanie. Prawie każdego z nas dotyczą tzw. „zmiany urlopowe". Dobrą nowiną jest to, że o 3 dni (z 21 do 24) wydłużył się urlop minimalny, jednak zlikwidowane zostały dłuższe urlopy za wyjątkiem lekarzy, nauczycieli i wykładowców. Nie mają powodów do radości również studenci studiów zaocznych, ich urlopy są skracane z 40 dni do 30.

Dla porównania maksymalny urlop w Kanadzie wynosi 7 tygodni, a w Wielkiej Brytanii - 6, w Belgii, Danii i Holandii - do 5 tygodni, w Australii i Irlandii - 4 tygodnie. A ustawodawstwo francuskie zabrania pracodawcom zmieniać datę urlopu mniej niż za miesiąc przed jego rozpoczęciem. W krajach Europy Zachodniej przewidziane są również urlopy związane z ważnymi wydarzeniami w życiu rodziny, jak przyjście na świat dziecka, założenie rodziny lub śmierć członka rodziny. Ciekawostka są dodatkowe urlopy dla osób niepalących oraz bez nadwagi. Najmniej odpoczywają Amerykanie i Japończycy, ich urlopy wynoszą odpowiednio 7-14 dni oraz 10-20 dni.

Zmiany w Kodeksie Pracy przewidują również ograniczenie dnia pracy do 12 godzin. Dotyczyć to będzie tych osób, które pracują przez całą dobę - lekarzy, pielęgniarek oraz ochroniarzy. Oczywiście, że lepiej jest pracować przez 12 godzin niż przez 24, jednak osobom, które pracowały np. dobę przez trzy, trzeba będzie całkowicie zmienić tryb życia. Często pracowały one w kilku miejscach, teraz będą takiej możliwości pozbawione.

Szczególną uwagę nowy kodeks do pracowników mających obowiązki rodzicielskie. Teraz pracodawca będzie zmuszony dać urlop macierzyński ojcowi, jeżeli rodzina podjęła taką decyzję.

Projekt nowego kodeksu będzie ponownie rozpatrywany jesienią br., a już nowy sezon urlopowy-2008 możemy spędzić w nowych warunkach.

NAVINY/HB

Jasny wybór

Prezydent wszystkich Francuzów

Kandydat centroprawicy na prezydenta Francji Nicolas Sarkozy (na zdj.) wygrał z socjalistką Segolene Royal w wyścigu do Pałacu Elizejskiego. Sarkozy zdobył 53,06 proc. głosów. Za Royal opowiedziało się 46,94 proc. wyborców. Wyniki opublikowano po obliczeniu wszystkich oddanych głosów. Frekwencja wyniosła 83,97 proc.

- *Tym wszystkim Francuzom, którzy nie głosowali na mnie, chcę powiedzieć, że poza walką polityczną, poza różnicami zdań, istnieje dla mnie tylko jedna Francja. Chcę wam powiedzieć, że będę prezydentem wszystkich Francuzów* - powiedział zwycięzca wyborów.

Sarkozy oświadczył, że głęboko wierzy w przyszłą konstytucję Unii Europejskiej. Powiedział też, że Stany Zjednoczone mogą liczyć na przyjaźń Francji.

Segolene Royal uznała swą porażkę i pogratulowała Sarkozy'emu zwycięstwa.

Ustępujący prezydent Francji Jacques Chirac w rozmowie telefonicznej pogratulował Sarkozy'emu zwycięstwa i wyraził życzenia *„powodzenia misji"*. Premier Francji Dominique de Villepin *„ucieszył się"* z *„bardzo wyraźnego zwycięstwa"* Sarkozy'ego. Według niego, wynik ten, odzwierciedla *„jasny wybór"* Francuzów.

Nicolas Paul Stéphane Sarközy de Nagy-Bocsa

Francuski polityk, szef Unii na Rzecz Ruchu Ludowego, były minister spraw wewnętrznych.

Urodził się 28 stycznia 1955r. w Paryżu. Jest synem węgierskiego arystokraty, który emigrował z obawy przed komunizmem. Matka Sarkozy'ego pochodzi z żydowskiej rodziny, jej ojciec ocalał z Holocaustu.

Wykształcenie

Ukończył prywatną katolicką szkołę średnią, a później prawo na Université Paris X Nanterre oraz nauki polityczne w Institut d'Études Politiques de Paris.

Kariera

Karierę polityczną rozpoczął w 1974r. w szeregach Unii Demokratów na rzecz Republiki, przekształconej później w Zgromadzenie na rzecz Republiki. Pracował jako adwokat w paryskim sądzie. Trzy lata później, w wieku 22 lat został członkiem rady miejskiej miasta Neuilly-sur-Seine, a w 1983r. został jego merem.

W 1988r. został deputowanym Zgromadzenia Narodowego. W latach 1993-1995 był ministrem budżetu w rządzie Édouarda Balladura oraz rzecznikiem gabinetu. W 2002r. został ministrem spraw wewnętrznych w gabinecie premiera Jeana-Pierre Raffarina, a dwa lata później ministrem gospodarki, finansów i przemysłu.

W listopadzie 2004r. został szefem konserwatywnej partii Union pour un Mouvement Populaire (Unia na rzecz Ruchu Ludowego) — ugrupowania będącego obozem obecnego prezydenta Francji Jacques'a Chiraca. W marcu 2005r. po raz kolejny został wybrany na członka Zgromadzenia Narodowego. Od maja 2005r. Sarkozy ponownie był ministrem spraw wewnętrznych, tym razem w rządzie Dominique'a de Villepina. Prowadził restrykcyjną politykę imigracyjną i ostrą walkę z przestępczością. Ustąpił ze stanowiska w marcu 2007r., by poświęcić się kampanii wyborczej przed wyborami prezydenckimi.

Jest zwolennikiem poglądu, że Unia Europejska powinna opierać się na grupie sześciu największych krajów: Francji, Niemczech, W. Brytanii, Włoszech, Hiszpanii i Polsce. W kwestii konstytucji europejskiej, chce najpierw negocjować minitraktat unijny, który zostałby przyjęty w 2008r., podczas francuskiego przewodnictwa w Unii. Dopiero po 2009r. chce rozpocząć prace nad dużym traktatem.

W sprawach wewnętrznych na pierwszym miejscu stawia sprawy bezpieczeństwa. Ostrą krytykę wzbudziły jego komentarze, odnoszące się do zamieszek imigranckich w 2005r., kiedy negatywnie wypowiadał się o mieszkańcach przedmieść Paryża.

Przygotował AD

POLSKA

Na cmentarzu w Nidzicy (województwo warmińsko-mazurskie) odsłonięty został pomnik „Pamięci Kresowej". Są to dwa srebrne krzyże - katolicki i prawosławny oraz tablica z napisem *„Pamięci dziesiątków tysięcy Polaków zamordowanych przez ukraińskich nacjonalistów UPA na Wołyniu, Polesiu i w Małopolsce"*.

Tablica zrobiona jest z bazaltu pochodzącego z Janowej Doliny. Jest też ziemia z takich miejsc jak Łuck czy Równe.

Wcześniej odprawiona została msza święta. Nabożeństwo celebrowano w trzech obrządkach: rzymskokatolickim, ewangelickim i prawosławnym.

Zdaniem Jana Rutkowskiego z Towarzystwa Miłośników Wołynia i Polesia, pomnik to szczególny symbol - przypomina zarówno Kresowiaków, którzy zginęli podczas drugiej wojny światowej jak i tych, których przesiedlono po wojnie na Warmię i Mazury.

Budowę pomnika sfinansowały Rada Pamięci Walki i Męczeństwa oraz Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia.

W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele organizacji kresowych i kombatanckich oraz władze miasta i powiatu.

Minister kultury i dziedzictwa narodowego oświadczył, że projektu ustawy o miejscach pamięci narodowej nie należy łączyć z różnicami w ocenie najnowszej historii, do jakich dochodzi między Polską a Federacją Rosyjską. Kazimierz Michał Ujazdowski podkreślił, że ta ustawa nie ma charakteru incydentalnego, to znaczy, że nie była tworzona ad hoc. Chodzi o projekt umożliwiający, m.in. usuwanie pomników będących świadectwami komunizmu i nazizmu.

Minister zapewnił, że ustawa wzmocni ochronę byłych obozów zagłady, miejsc kaźni, grobów i cmentarzy wojennych. Dodał, że wprowadzi też przepisy usprawniające działanie Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Minister Ujazdowski przypomniał, że możliwość usuwania pomników komunistycznych z przestrzeni publicznej nie obejmuje mauzoleów i cmentarzy, na których spoczywają żołnierze polegli na terytorium Polski.

Przedstawiciel rosyjskiego ministerstwa obrony stwierdził zaś, że do Rosji nie wpłynęły żadne oficjalne informacje z Polski o zamiarach przenoszenia jakichkolwiek grobów rosyjskich żołnierzy. Aleksandr Kirylin wyjaśnił, że rosyjskie władze zgodnie z międzynarodowymi umowami o ochronie miejsc pamięci i walki męczeństwa podpisanymi także z Polską, muszą być o takich planach informowane i muszą wyrazić zgodę na takie działania.

Kirylin dodał, że Rosja jest w stanie zrozumieć lokalne władze, które chcą przenosić groby z uwagi na rozwój miejscowej infrastruktury. Nie będzie się temu przeciwstawiała, gdy wszystko będzie się odbywało z należytym szacunkiem dla poległych.

Trybunał Konstytucyjny wznowi rozpatrywanie zgodności ustawy lustracyjnej z konstytucją. Sprawa budzi wiele emocji, ponieważ ustawowy termin składania oświadczeń lustracyjnych mija 15 maja.

Trybunał będzie kontynuował rozprawę w sprawie skargi SLD na nową ustawę lustracyjną. Zaplanowano wysłuchanie polemik, jakie reprezentanci skarżących, sejmu i prokuratury mają odnieść do wystąpień procesowych przeciwników. Potem sędziowie TK będą im zadawać pytania.

W imieniu SLD Ryszard Kalisz wniósł o uznanie, że cała nowa ustawa lustracyjna jest sprzeczna z konstytucją i międzynarodowymi konwencjami. Ustawa jest konstytucyjna - oświadczył poseł PiS Arkadiusz Mularczyk, występując przed TK jako przedstawiciel sejmu. O oddalenie wniosku SLD wnosił też wiceprokurator generalny Przemysław Piątek.

PAP/IAR/RMF/AD

LUDZIE

Prezydent Lech Kaczyński powołał **Przemysława GOSIEWSKIEGO**, szefa Komitetu Stałego Rady Ministrów, na stanowisko wicepremiera. Gosiewski zajął miejsce Ludwika Dorna, który opuścił rząd i stanowisko wicepremiera, by zostać marszałkiem Sejmu RP.

Nowy wicepremier wyraził nadzieję, że będzie mógł dalej *„skutecznie wspierać premiera w koordynacji prac rządu i wypełniać wszystkie działania, które są ważne dla Polski"*. Gosiewski podkreślił, że kierując Komitetem Stałym Rady Ministrów współpracował na co dzień ze wszystkimi ministrami, a współpraca ta układała się bardzo dobrze. Chciałby, aby tak zostało po jego nominacji na wicepremiera.

Przyznał, że nominacja to szczególny moment w jego życiu, ale - jak stwierdził - nie sądzi, że zmieni go to jako człowieka. Nowy wicepremier nie obawia się też nadmiaru obowiązków. - *Lubię pracować, jestem politykiem dobrze zorganizowanym, (...) sądzę, że wszystkim sprawom podołam* - zadeklarował.

PAP/AD

OPINIA

Go east!

Prezydent Władimir Putin wyruszył do Kazachstanu i Turkmenistanu po kolejne energetyczne umowy. Te plany budzą obawy Unii Europejskiej, która ze złożami ropy i gazu w Azji Środkowej wiąże nadzieje na zmniejszenie uzależnienia od Moskwy.

To także cios dla Polski: spotkanie z Nursułtanem Nazarbajewem odbędzie się bowiem dokładnie w czasie trwania krakowskiego szczytu energetycznego, na którym według pierwotnych planów miał być obecny kazachski lider.

W ten sposób rosyjski prezydent pokazuje już nie tylko Warszawie, ale też całej Unii, że plany zwabienia środkowoazjatyckich producentów energii do udziału w projektach, które nie podobają się Moskwie, nie mają najmniejszych szans powodzenia.

„Rosja i Chiny próbują przeciwstawić się europejskim staraniom o dostawy gazu i ropy z Azji Środkowej" - ostrzegał w tym tygodniu przedstawiciel UE w tym regionie Pierre Morel. Dla zjednoczonej Europy nie oznacza to nic dobrego, zwłaszcza jeśli Kazachstan i Turkmenistan staną po stronie swoich wielkich sąsiadów.

„Putin jedzie do Azji po zapewnienie, że żadna ważna decyzja w sferze energetyki nie zapadnie bez jego zgody oraz że większość eksportu nadal będzie przesyłana przez rosyjskie terytorium" - uważa Julian Lee z Instytutu Studiów Energetycznych w Oksfordzie cel tygodniowej wizyty rosyjskiego prezydenta w Azji Środkowej. Moskwa już teraz kupuje większość kazachskiej ropy i całość turkmeńskiego gazu, bo odziedziczyła po Związku Sowieckim monopol na tranzyt tych surowców.

© AFP

Ale Azjatom także zależy na współpracy z Moskwą, i to niezależnie od tego, co władcy Kazachstanu i Turkmenistanu przebąkują o poszukiwaniu nowych rynków zbytu w Europie. *„Oba państwa mogą myśleć o dywersyfikacji eksportu, ale są skazane na Rosję. Więc o wiele bardziej prawdopodobne jest zwiększenie przepustowości istniejących rurociągów czy nawet wybudowanie nowych niż stworzenie szlaków przesyłowych omijających Rosję, biegnących przez Morze Kaspijskie do Europy"* — przekonuje Julian Lee.

Kazachstan, który pod względem wydobycia ropy już wkrótce dogoni Kuwejt, od dawna zabiega o zwiększenie przepustowości biegnących przez Rosję szlaków przesyłowych. Z kolei Turkmenistan planuje w ciągu najbliższych 20 lat prawie dwukrotnie zwiększyć eksport gazu do wielkiego sąsiada, co także będzie wymagało rozbudowy sieci transportowej.

Trzej liderzy mają zatem o czym rozmawiać i wszystko wskazuje na to, że Władimir Putin wróci ze środkowoazjatyckiej wyprawy jako zwycięzca. To tylko uwypukli marcową porażkę polskiego rządu, który próbował namówić Kazachstan do przyłączenia się do budowy omijającego Rosję rurociągu Odessa - Brody - Płock.

Sztandarowy projekt Warszawy miał zapewnić Polsce częściowe uniezależnienie od energetycznej dominacji Moskwy. Jednak prezydent Nazarbajew skwitował polską propozycję zawoalowanym *„niet"*. *„Możemy dostarczać ropę do waszego rurociągu, ale za pośrednictwem Rosji"* — powiedział polskiej delegacji, której przewodził prezydent Lech Kaczyński.

Polskie zabiegi od początku były zresztą skazane na porażkę, bo - jak twierdzą eksperci - Kazachstan ma za dużo do stracenia na konflikcie z Rosją. I właśnie dlatego Nazarbajewa nie ma na szczycie energetycznym w Krakowie, podczas którego Polska i jej partnerzy z Kaukazu i Ukrainy mają szukać alternatyw dla rosyjskich dostaw.

Justyna PRUS

PONIEDZIAŁEK, 14 MAJA

БТ

06.05, 16.40 „Набережная Орфевр, 36". Сериал
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 Новости.
07.05, 08.10 Доброе утро, Беларусь!.
07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!.
07.25, 08.25, 14.50 Деловая жизнь.
07.45, 08.45 Зона Х.
09.05, 19.55 Сериал „Отчаянные домохозяйки"
09.50 „Панорама недели".
11.00, 17.45 Сага „Любовь как любовь"
12.10 Комедия „Трест, который лопнул"
13.30 Док. сериал „Академия футбола"
13.55 В мире моторов.
14.25 Вокруг планеты.
15.15, 19.20 Новости региона (Гродно)
15.30 „Europulse". Дневник „Евровидения-2007".
15.45 Культурные люди.
16.10 Фигуры.
18.50, 00.15 Зона Х.
19.35 Время спорта.
21.00 Панорама.
21.40 Док. фильм „Планета лошадей". Фильм 1-й „Тотем".
22.05 Боевик „Наемники"
00.20 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
00.50 Все стихии.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00 Наши новости.
07.05 „Наше утро".
09.05 Контуры.
10.10 „Дыхание планеты".
10.40, 11.05 Фестиваль юмора „Умора".
12.00 „Малахов+".
13.05 „Королева красоты. Жизнь за корону".
14.00 „Детективы".
14.30 „Контрольная закупка".
15.00 „Лолита. Без комплексов".
16.10 „Мальчишки и девчонки". Фильм
17.05 „История песни".
18.15, 21.00, 23.15 Новости спорта.
18.20 Фильм „Друзья".
18.55 Жди меня.
20.00 Время.
21.05 Ток-шоу „Выбор".
22.00 Сериал „Остаться в живых". II-ой сезон.
23.20 Драма „Когда смолкли выстрелы".
01.35-02.30 „Бойцовский клуб".

ЛАД

7:00 Утренняя подзарядка
8:00 «Сладкий плод». Телесериал
8:50, 15:50 Новости культуры
9:00 В этот день
9:05, 18:30 Сериал «Городской романс»
9:55 Сериал «Последний бронепоезд»
10:40, 17:00 Док. сериал «Архитектурные шедевры»
11:10 Хорошие новости
11:40 Телебарометр
11:55 «Пой, душа!». Фольклорные коллективы Ошмянского района
12:25 Вас вызывает Спортландия
13:00 Школа ремонта
13:50 Киноповесть «Санта Лючия»
15:35 Док. сериал «Миллион вопросов о природе»
16:10 Мультсериал «Кругом шпионы!-4»
16:35 Сериал «Таинственный остров»
17.30 «Тема». Информационно-аналитическая программа (Гродно).
18:10 «Числобук» (Гродно)
18:30 Музыкальная страница.
19:25 Едим дома
20:00 Калыханка
20:20 Белорусское времечко
21:20 Сериал «Последний бронепоезд». Заключ. серия
22:15 «Хоккей. Формула игры»
22:40 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура
23:35 Сериал «Чего боятся мужчины, или Секс в небольшом городе»

СТВ+RENTV

06.05, 17.20 „Минщина".
06.15 „С чего начинается утро".
07.30 „Неделя" с Еленой Ходоренок.
08.45 „Большой завтрак".
09.20 „Рожденные в СССР".
10.00 „Спортивная неделя".
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 „24 часа".
10.40 „Из достоверных источников".
11.00, 18.25 „Пять минут до метро". Телесериал.
12.00 „Фирменная история". Телесериал.
13.00 „Есть контакт".
13.50 „Частные истории".
14.40 „Братц". Мульт. сериал.
15.05 „Чемпионат мира по ралли-2007". Аргентина.
16.00 „Культурная жизнь" с Александром Ефремовым.
16.50 „Бабий бунт". Ток-шоу.
17.30 „Званый ужин 3".
20.05 „СТВ-спорт".
20.20 „Добрый вечер, малыш".
20.30 „Добро пожаловаться".
20.50 „Солдаты 12". Телесериал.
22.00 „Репортер СТВ".
22.55 „Студенты 2". Телесериал.
23.50 „Столичный футбол".
00.20 Фильм „Герой".

РТР

07.00 Доброе утро, Россия!.
09.15 Премьера. „Роман с сериалом".
10.05 Комната смеха.
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 ВЕСТИ.
11.30, 14.20 Местное время. Вести- Москва.
11.50 „Частная жизнь". Ток-шоу
12.45 Мелодрама „САЛОМЕЯ"
13.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.40 Мелодрама „МОЯ ЖИЗНЬ БЕЗ МЕНЯ"
16.25 „Ха". Маленькие комедии.
16.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
17.10 „Кулагин и партнеры".
17.45 Телесериал „Ангел-хранитель".
18.50, 23.00 Вести-Беларусь.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
19.55 Сериал „СДЕЛКА"
21.00 Сериал „СМЕРТЬ ШПИОНАМ"
22.00 Сериал „ЗАКОН И ПОРЯДОК". США.
23.10 ВЕСТИ +.
23.25 „Дежурный по стране". Михаил Жванецкий.
00.15 „Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
00.45 „Синемания".

НТВ

06.00 „Сегодня утром".
09.00 „Смотр".
09.30 „Чистосердечное признание".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.
10.20 „Кулинарный поединок".
11.15 „Квартирный вопрос".
12.10 „Следствие вели..." с Леонидом Каневским.
13.30 Сериал „Адвокат".
15.00 „Особо опасен!".
15.30, 18.30 „Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 Сериал „Возвращение Мухтара - 2".
19.40 Драма „В круге первом".
20.45 Сериал „Свой-чужой".
22.25 Сериал „У.Е.".

TVP 1

06:10 Pierwszy krzyk
06:35 Wstaje dzień
06:40 Rolnictwo na świecie
07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 16:00, 20:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35 Nastoletni geniusze; serial
10:00 Budzik
10:30 Tom
11:00 Rodzina jak z nut
11:50 Wielki świat małych odkrywców
12:05 ZUS dla ciebie
12:15 Obywatele mają głos
12:45 Agrobiznes
13:10, 17:05 Moda na sukces; serial
13:55, 18:30 Klan; telenowela
14:20, 19:30 Plebania; telenowela
14:45, 19:00 Jaka to melodia?
15:10 Bulionerzy; serial
15:40 Zwierzowiec
16:10 Sprawiedliwi
16:30 Łossskot!
18:00 Teleexpress
18:20 Na celowniku
20:00 Wieczorynka
21:20 Na własne oczy
22:20 Zaproszenie do Teatru Telewizji
22:30 Teatr Telewizji
00:05 Z refleksem
00:25 Errata do biografii
00:55 Nowy koszmar Wesa Cravena; film
02:45 Polacy na Syberii

TVP 2

06:35 Ocean Avenue; serial
08:05 TELEZAKUPY
08:20 Przystanek praca
08:35 Bibi Blocksberg
09:05, 16:45 Na dobre i na złe; serial
10:00 Pytanie na śniadanie
11:45 Codzienna; serial
12:15 Magnum; serial
13:05 Przygody Tarzana; serial
13:35 Niesforne aniołki
14:10 Turcja u bram Europy
14:40 Znaki czasu
15:05 Smaczne Go!
15:55 Dr Quinn; serial
17:45 Syndrom szalonych rodziców
18:15 Z Dwójką bezpieczniej
18:30 S.O.S. Dzieciom!
19:00 Program lokalny
19:45, 23:00 Panorama
20:05 Zakręcony tydzień
20:40 Starter
21:05 M jak miłość; serial
21:55 Kulisy serialu
22:05 Pogoda na piątek; serial
23:30 Biznes
23:35 Warto rozmawiać
00:35 Kryminalne zagadki Las Vegas; serial
02:05 Wieczór artystyczny

TVP3

07:00 Kurier Pogoda Przegląd prasy
08:45, 19:20 Studio wyborcze
09:00, 09:30, 10:00, 10:15, 10:30, 11:00, 11:12, 11:30, 12:00, 12:30, 13:00, 13:30, 14:00, 14:30, 15:00, 15:30, 16:00, 16:30, 17:30, 18:30, 18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 00:00, 00:30, 02:33 Kurier
09:21, 10:23, 10:56, 12:50, 13:50, 14:51, 15:51, 17:03 Serwis ekonomiczny
09:24, 09:39, 10:08, 10:19 Przegląd prasy
09:27, 10:26 Kamera Kuriera
09:42, 10:12, 11:03, 11:54, 12:54, 13:54, 14:54, 15:55, 17:07 Serwis sportowy
09:45 Magazyn Łomżyński
11:07, 13:22, 14:20, 15:22, 16:22, 16:56 Serwis Kulturalny
12:04 Kurier Biznes
13:05, 15:04 Kurier Świat
14:04, 16:05 Kurier Komentarze
17:00 Kurier flesz
17:14 Rozmowa dnia
17:45, 23:05 Gość dnia
17:55 Warto tam być...
18:00 Everyday English
18:15, 23:15, 01:49, 02:56 Plus – minus
19:00, 22:45 Obiektyw
19:30 Podlaskie Forum Parlamentarne
19:55 Powroty
20:00 Szansa dla wszystkich
20:30 Pod Twoją Obronę
21:01 Telekurier
21:55, 02:04 Trzeci wymiar
23:00 Sport
23:40 16/16
00:04 Sportowy Wieczór
00:58, 03:08 Cannes, gwiazdy i fotografowie

Polonia

07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35, 16:45 Jedyneczka
10:00, 17:30 My Wy Oni
10:30 Misjonarze z Krakowa w Boliwii
10:50 Mój pierwszy raz
11:45 Biografie
12:30, 19:50, 01:50 Plebania; telenowela
13:10, 21:10, 03:00 Klan; telenowela
13:35 Być Polakiem w Las Vegas
14:05 M jak miłość; serial
14:50, 05:10 Nie tylko o...
15:00 Chłopi; serial
15:50 Porozmawiajmy
17:10 Między Odrą a Renem
18:00 Teleexpress
18:15 Kinematograf
18:40, 00:55 Skansen u dworu Moniaków
19:00, 01:15 Świadkowie nieznanych historii
19:30 Kościół i świat
19:40, 00:10 Reportaż
20:15 Dobranocka
21:35, 03:25 Praca bez granic
22:05, 03:55 Sportowy tydzień
22:35, 04:25 Warto kochać; serial
23:20, 05:20 Przez Wilhelmshaven i Maczków
00:30 Panorama
00:50 Biznes
02:15 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport
06:15 Zacisze gwiazd
06:40 Salon kresowy

Polsat

07:00 Wstawaj! Gramy!
07:50 Sidła miłości - serial
08:45 TV market
09:00 Wielka wygrana
09:55 Graczykowie - serial
10:25, 16:15 Rodzina zastępcza - serial
11:00 Sekret Laury - telenowela
12:00 Metamorfozy
12:30, 20:30 Samo życie - serial
13:00 Zamieńmy się żonami
14:00 Jesteś moim życiem - serial
15:00, 19:00 Pierwsza miłość - serial
15:45 Świat według Bundych - serial
16:50, 19:50 Wydarzenia
17:25 Interwencja
18:00 Gra w ciemno
21:00 Z Archiwum X - serial
22:00 Osaczeni - film
00:30 Nieustraszeni
01:30 Bumerang
02:10 Magazyn sportowy
04:10 Formuła 1
05:10 Nocne randki
06:00 Music Spot

WTOREK, 15 MAJA

БТ

06.05, 16.40 „Набережная Орфевр, 36". Сериал
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.20 Новости.
07.05, 09.05 Пресс-обзор.
07.10, 08.10 Доброе утро, Беларусь!.
07.20, 08.20 Ты увидишь Первый!.
07.25, 08.25, 11.50 Деловая жизнь.
07.45, 08.45 Зона Х.
09.10, 19.55 Сериал „Отчаянные домохозяйки"
09.55 Утренняя волна.
10.25, 17.45 Сага „Любовь как любовь"
11.25 Док. фильм „Планета лошадей". Фильм 1-й „Тотем".
12.10 Время спорта.
12.35 Комедия „Трест, который лопнул"
13.55 Док. сериал „Академия футбола"
14.25 Мужской характер.
15.15, 19.20 Новости региона (Гродно)
15.30 Мультфильм.
15.40 Сериал „Старшеклассники"
16.10, 01.00 Сериал „Дедушка моей мечты"
18.50, 00.55 Зона Х.
19.35 Земельный вопрос.
21.00 Панорама.
21.40 Док. фильм „Планета лошадей". Фильм 2-й „Интуитивная сторона человека".
22.05 Боевик „Ловец солнца"
00.45 День спорта.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10 Наши новости.
07.05 „Наше утро".
09.05 Жди меня.
09.55, 22.10 Сериал „Остаться в живых". II-ой сезон.
10.50 „Ералаш".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25 Новости спорта.
11.10, 21.05 Сериал „Не родись красивой".
12.00 „Малахов+".
13.10 Премьера. „Свой, чужой". Фильм.
14.05 „Детективы".
14.35 „Контрольная закупка".
15.05 „Лолита. Без комплексов".
16.15 „Мальчишки и девчонки". Фильм
17.15 „Пусть говорят" с Андреем Малаховым.
18.20 Фильм „Друзья".
18.55 Фильм „Сестры по крови".
20.00 Время.
23.30-00.25 Теория невероятности. „Осторожно, молния!".

ЛАД

7:00 Утренняя подзарядка
8:00 «Сладкий плод». Телесериал
8:50, 15:50 Новости культуры
9:00 В этот день
9:05, 18:30 Сериал «Городской романс»
10:00 Сериал «Последний бронепоезд». Заключ. серия
10:55, 17:00 Док. сериал «Архитектурные шедевры»
11:20, 19:25 Едим дома
11:50 ПРОдвижение +
12:10 Док. фильм «Белорусская свадьба»
12:35 Женсовет
13:05 Мелодрама «Ошибка Оноре де Бальзака»
14:45 Гаспадар
15:15 Хоккей. Формула игры
16:15 Мультсериал «Кругом шпионы!-4»
16:35 Сериал «Таинственный остров»
17:30 «Тема». Информационно-аналитическая программа (Гродно).
17:50 «Время спорта» (Гродно).
18:10 «Числобук» (Гродно)
18:25 Музыкальная страница.
20:00 Калыханка
20:20 Белорусское времечко
21:20 Сериал «Опера. Хроники убойного отдела-3». Фильм «Сквозное ранение».
22:20 Док. сериал «Популярная наука». Фильм «Астероид – убийца»
23:10 Драма «Три «маленькие» девочки»
00:50 «Шок-О-ЛАД»

СТВ+RENTV

06.05, 17.20 „Минщина".
06.15, 07.40 „С чего начинается утро".
07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 „24 часа".
08.40 „Добро пожаловаться".
09.00, 20.50 „Солдаты 12". Телесериал.
10.00 „Столичный футбол".
10.40 „Очевидец представляет: самое смешное".
11.00, 18.25 „Пять минут до метро". Телесериал.
12.00 „Фирменная история". Телесериал.
13.00 „Репортер СТВ".
13.50, 22.55 „Студенты 2". Телесериал.
14.50 „Братц". Мульт. сериал.
15.15 „Секретные истории": „Любимый предатель Гитлера".
16.05 „Наш дом".
16.50 „Бабий бунт". Ток-шоу.
17.30 „Званый ужин 3".
20.05 „СТВ-спорт".
20.20 „Добрый вечер, малыш".
20.30 „Автопанорама".
22.00 „Звезды спорта": „Марио Андретти. Биография".
23.50 „Горячий лед".
00.20 „Тема дня".
00.25 „Цвет нации". Телесериал.
01.15 „Нина". Телесериал. Заключ. серия.

РТР

07.00 Доброе утро, Россия!.
09.15 „Алексей Маресьев. Судьба настоящего человека".
10.00, 19.55 Сериал „СДЕЛКА"
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 ВЕСТИ.
11.30, 14.20 Местное время. Вести- Москва.
11.50, 21.00 Сериал „СМЕРТЬ ШПИОНАМ"
12.45 Мелодрама „САЛОМЕЯ"
13.40 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
14.40 „Частная жизнь". Ток-шоу
15.30 Суд идет.
16.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
17.10 „Кулагин и партнеры".
17.45 Телесериал „Ангел-хранитель".
18.50, 23.00 Вести-Беларусь.
19.45 Спокойной ночи, малыши!.
22.00 Сериал „ЗАКОН И ПОРЯДОК". США.
23.10 ВЕСТИ +.
23.25 Эксперт.
23.30 „Криминальная звезда".
00.25 Фильм „ОБЕЩАНИЕ"

НТВ

06.00 „Сегодня утром".
09.00 „Наше все!".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сегодня.
10.15 „Чистосердечное признание".
10.45 „Криминальная Россия".
11.10 Сериал „Дальнобойщики".
12.05 „Приидите, Вернии...". Док. фильм.
13.25, 19.40 Драма „В круге первом".
14.10, 20.50 Сериал „Свой-чужой".
15.10 „Профессия-репортер".
15.35, 18.30 „Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 Сериал „Возвращение Мухтара - 2".
22.25 Сериал „У.Е."

TVP 1

06:10 Pierwszy krzyk
06:35 Wstaje dzień
06:40 Tak jak w Unii
07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 16:00, 20:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35 Czerwony traktorek
09:55 Sali Mali
10:05 Domowe przedszkole
10:35 Tom
11:00 Szkoła złamanych serc; serial
11:50 Mieszkać w Europie
12:15 Broń palna, zarazki i stal
12:45 Agrobiznes
13:10, 17:05 Moda na sukces; serial
13:55, 18:30 Klan; telenowela
14:20, 19:30 Plebania; telenowela
14:45, 19:00 Jaka to melodia?
15:10 Faceci do wzięcia; serial
15:40 Receptury klasztorne
16:10 Leśnym tropem
16:35 Wyjeżdżam-zostaję?
18:00 Teleexpress
18:20 Na celowniku
20:00 Domisiowa wieczorynka
20:10 Wieczorynka
21:20 Oskarżona o zabójstwo; film
23:00 Sprawa dla reportera
23:35 Z refleksem
00:00 Misja specjalna
00:30 Przekręt; serial
01:30 Nadzór; dramat
03:15 Film dok.

TVP 2

06:30 Ocean Avenue; serial
08:00 TELEZAKUPY
08:15 Wspólnota w wierze
08:35 Bibi Blocksberg
09:05 Na dobre i na złe; serial
10:00 Pytanie na śniadanie
11:44 Święta wojna; serial
12:10 Sąsiedzi; serial
12:35 Magnum; serial
13:25 Przygody Tarzana; serial
13:55 Niesforne aniołki
14:25 Zakręcony tydzień
15:00 Europa da się lubić
15:55 Dr Quinn; serial
16:45, 21:05 M jak miłość; serial
17:35 Gliniarz i prokurator; serial
18:30 Zorro; serial
19:00 Program lokalny
19:45, 23:00 Panorama
20:05 Jeden z dziesięciu
22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:30 Biznes
23:35 Angielski pacjent; dramat
02:25 Uciec do Legii

TVP3

07:00 Kurier Pogoda Przegląd prasy
08:45, 19:20 Studio wyborcze
09:00, 09:30, 10:00, 10:30, 11:00, 11:12, 11:30, 12:00, 12:30, 13:00, 13:30, 14:00, 14:30, 15:00, 15:30, 16:00, 16:30, 17:30, 18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 00:00, 00:30, 02:37 Kurier
09:21, 10:23, 10:56, 12:50, 13:50, 14:51, 15:51, 17:03 Serwis ekonomiczny
09:24, 09:39, 10:05 Przegląd prasy
09:27, 10:26 Kamera Kuriera
09:42, 10:12, 11:03, 11:54, 12:54, 13:54, 14:54, 15:55, 17:07 Serwis sportowy
09:45 Przegląd Suwalsko-Mazurski
11:07, 13:22, 14:20, 15:22, 16:22, 16:56 Serwis Kulturalny
12:04 Kurier Biznes
13:05, 15:04 Kurier Świat
14:04, 16:05 Kurier Komentarze
17:00 Kurier flesz
17:15 Rozmowa dnia
17:45, 23:05 Gość dnia
17:55 Warto tam być...
18:00 Ahora Espanol
18:15, 01:53, 03:00 Plus - minus
19:00, 22:45 Obiektyw
19:30 Maniacy
19:50 Kinoman
20:00 Parlament nasza sprawa
20:30 U źródeł wiary
21:01 Telekurier
21:55, 02:08 Trzeci wymiar
23:00 Sport
23:42 16/16
00:04 Sportowy Wieczór
00:58, 03:12 De Gaulle bez maski

Polonia

07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35, 16:45 Domisie
10:00 Wspólnota w wierze
10:15 Ojczyzna polszczyzna
10:30 Salon kresowy
10:50 Koncert laureatów
11:40 Przez Wilhelmshaven i Maczków
12:30, 19:50, 01:50 Plebania; telenowela
13:10, 21:10, 03:00 Klan; telenowela
13:35 Praca bez granic
14:05 Warto kochać; serial
14:50 Sportowy tydzień
15:20 Rozmowy na temat...
15:30 Rekordzista
16:10, 22:30, 00:10, 04:20, 05:40 Reportaż
16:30 Oczywiście
17:10 Magazyn Medyczny
17:25 Zwierzowiec
17:40 Wspólnota w wierze
18:00 Teleexpress
18:15, 06:20 Telewizyjne Wiadomości Literackie
18:40 Dzika Polska
19:05, 01:20 Studiuję w Polsce
19:35, 06:45 Polska z bocznej drogi
20:15 Dobranocka
21:35, 03:25 Polska racja
22:05, 03:55 W stronę świata
22:55, 04:45 Warto rozmawiać
23:50, 05:55 Historia pewnego sumienia
00:30 Panorama
00:50 Biznes
00:55 Podróże kulinarne
02:15 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport

Polsat

07:00 Wstawaj! Gramy!
07:50 Sidła miłości - serial
08:45 TV market
09:00 Wielka wygrana
09:55 Graczykowie - serial
10:25, 16:15 Rodzina zastępcza - serial
11:00 Sekret Laury - telenowela
12:00 Metamorfozy
12:30, 20:30 Samo życie - serial
13:00 Zamieńmy się żonami
14:00 Jesteś moim życiem - serial
15:00, 19:00 Pierwsza miłość - serial
15:45 Świat według Bundych - serial
16:50, 19:50 Wydarzenia
17:25 Interwencja
18:00 Gra w ciemno
21:00 Piotr Bałtroczyk przedstawia
22:00 Uzdrowiciel z tropików - film
00:25 Chirurdzy - serial
01:25 Nasze dzieci
02:25 Magazyn sportowy
04:25 Dziewczyny w bikini
05:25 Nocne randki
06:00 Music Spot

Serce Matki czuwa nad nami

Maryja sama wybiera czas i miejsce, by objawić swą obecność, przyjść z pomocą ludziom, dać łaskę przemiany życia
Kardynał Stefan Wyszyński

13 maja 1917r. Matka Boża objawiła się trojgu portugalskim dzieciom w Fatimie. W sumie objawiła się im sześć razy, ostatni raz 13 października tegoż roku, na dwanaście dni przed rewolucją październikową - co w związku z treścią tych objawień ma swoje znaczenie.

Generalnie, dzieci miały przekazać światu dorosłych wezwanie do nawrócenia i pokuty. Jednak znamienne w otrzymanym przez nie orędziu było to, że wezwanie do nawrócenia było umieszczone w kontekście największych wydarzeń, jakie Europa miała przeżywać na przestrzeni XX wieku, a które niewątpliwie przekraczały zarówno wiedzę i wyobraźnię, jak zainteresowania tych dzieci.

Dwoje z nich dowiedziało się ponadto od Matki Bożej, że wkrótce odejdą z tego świata i znajdą się w niebie. Dzieci rzeczywiście umarły - Franciszek 4 kwietnia 1919r., Hiacynta 20 lutego 1920r., jako ofiary grasującej wówczas hiszpanki.

Dla wielu ludzi najbardziej intrygująca w orędziu fatimskim była powierzona dzieciom przez Matkę Bożą, a składająca się z trzech części tajemnica. Pierwsza jej część - poprzedzona przerażającą wizją potępienia wiecznego, jakie grozi dziś wielu ludziom - zawierała ostrzeżenie, że alternatywą społecznego nawrócenia będzie wybuch następnej wojny, jeszcze straszliwszej niż ta, jaka toczyła się w czasie fatimskich objawień.

Druga część tajemnicy dotyczyła Rosji, która - życzyła sobie Matka Boża - powinna zostać poświęcona jej Niepokalanemu Sercu. Jeżeli tak się stanie, *„Rosja nawróci się i zapanuje pokój, jeżeli nie, Rosja rozszerzy swoje błędne nauki po świecie, wywołując wojny i prześladowania Kościoła".* Ogłoszona przez Stolicę Apostolską trzecia część tajemnicy zapowiadała krwawe prześladowanie Kościoła, w tym również zamach na papieża. Komentarze kardynałów Sodano i Ratzingera sugerowały, że zapowiadane tam wydarzenia odnoszą się do tego, co się już spełniło.

Faktem jest, że zamach na Jana Pawła II miał miejsce 13 maja 1981r., punktualnie w rocznicę objawień fatimskich. Podczas dziękczynnej pielgrzymki do Fatimy w pierwszą rocznicę zamachu, Papież nie ukrywał swojego przekonania, że ocalenie zawdzięcza Matce Bożej, która objawiła się trojgu pastuszkom.

Na dwa momenty warto zwrócić uwagę szczególną. Po pierwsze, każda z trzech „tajemnic" przeniknięta jest wezwaniem do nawrócenia. Otóż przypomnijmy, że od tego wezwania zaczynał swoją działalność sam Pan Jezus (por. Mk 1,15) i niewątpliwie będzie ono głoszone przez Kościół aż do końca świata. Bo tylko nawrócenie może nas wyzwolić od determinizmów, w jakie wplątujemy się swoimi grzechami.

To doprawdy zastanawiające, że druga wojna światowa, do której doprowadził totalitaryzm hitlerowski, oraz tak samo totalitaryzm bolszewicki zostały zapowiedziane w Fatimie już w roku 1917. Przecież nie dlatego te zapowiedzi się spełniły, że na te nieszczęścia ludzkość była z góry skazana. Po prostu taka jest natura ludzka rzeczywistość, że kumulujący się — i nie przezwyciężony przez nawrócenie — grzech musiał zaowocować różnymi nieszczęściami. Jeśli robak podgryzie korzeń, roślina siłą rzeczy schnie. Analogicznie, destrukcja w sferze ducha musi promieniować destrukcją w różnych innych wymiarach naszego życia. Nieszczęścia minionego XX wieku byłyby zapewne jeszcze większe, gdyby nie to, że jednak całkiem niemało ludzi podejmowało pokutę i szło przez życie drogą nawrócenia.

Portugalskie dzieci, którym objawiła się Matka Boża

Po wtóre, zwróćmy uwagę na następujący fragment „trzeciej tajemnicy": *„ujrzeliśmy po lewej stronie Naszej Pani Anioła z mieczem ognistym w lewej ręce; iskrząc, wyrzucał płomienie, które jakby miały podpalić świat; lecz one zgasły w kontakcie z blaskiem, który wysyłała Nasza Pani ze swojej prawej ręki w jego kierunku".* Perspektywa, iż świat mógłby zostać spalony w morzu ognia — komentował ten tekst kardynał Ratzinger, dzisiejszy Ojciec Święty — nie jest już dziś zwykłą fantazją: sam człowiek zgotował sobie za pomocą swych wynalazków miecz ognisty.

Powyższy obraz się kojarzy ze znaną w ikonografii figurą Matki Bożej, która łamie pioruny gniewu Bożego. Sens tego obrazu można wyjaśnić następująco: Pan Bóg tak cudownie urządził świat, że warunkiem sensu i szczęścia jest miłość. Jeśli zaczynamy stawiać na pierwszym miejscu co innego niż miłość Boga i bliźniego, na świecie robi się okropnie. Nasze życie zaczyna pogrążać się w bezsensie, świat robi się miejscem zwalczających się egoizmów, potrafimy się wzajemnie okłamywać, krzywdzić, a nawet zabijać.

Chyba na tym polega gniew Boży: że w świecie, w którym brakuje miłości jest ludziom źle, a nawet bardzo źle. Nawet jeśli różnych innych dóbr mamy ponad miarę. W ten sposób gniew Boży jest słowem Bożej miłości do nas, słowem przypominającym nam, jak ciężko błądzimy, uciekając od miłości. Matka Boża najwspanialej uczy nas miłości. Miłości jednej i drugiej - Boga i bliźniego. Jeśli słuchamy tej Nauczycielki, strzały gniewu Bożego zostają złamane. O to właśnie kochającemu nas Bogu chodzi.

J. SALIJ/OPOKA

BIAŁORUŚ

12 maja br. w katedrze grodzieńskiej pw. Św. Franciszka Ksawerego bp Aleksander Kaszkiewicz przekaże kard. Kazimierzowi Świątkowi figurę Matki Bożej Fatimskiej, którą ordynariusz grodzieński przywiózł z Fatimy, gdzie spotykał się z siostrą Łucją. Ta figura kilka lat wędrowała po całej Białorusi, a 13 maja będzie uroczyście wniesiona do katedry pińskiej, gdzie zostanie na zawsze i wierni będą mogli uszanować Najświętszą Bogurodzicę i wznieść do niej swoje modlitwy.

W diecezji witebskiej szczegółowe uroczystości będą w Szumilinie, w parafii pw. Matki Bożej Fatimskiej. W archidiecezji mińsko-mohylewskiej w Żodzinie oraz w archikatedrze w Mińsku w nocy z 12 na 13 maja odbędą się czuwania modlitewne, gromadzące przedstawicieli ruchów maryjnych. I w innych kościołach parafii, patronką których jest Fatimska Pani, odbędą się uroczystości, procesje i czuwania modlitewne.

CATHOLIC/TZ

Kalendarium wydarzeń

1916r. - objawienia Anioła Pokoju, który prosi Łucję, Hiacyntę i Franciszka o modlitwę nad światem

13.05 - 13.10.1917r. - objawienia Matki Bożej w Fatimie

13.10.1917r. - „Cud słońca" nad Fatimą

4.04.1919r. - w Aljustrel umiera Franciszek

28.04.1919r. - początek budowy kapliczki w Cova da Iria

20.02.1920r. - w szpitalu w Lizbonie umiera Hiacynta

13.10.1921r. - pozwolenie na odprawienie pierwszej mszy św. u stóp kapliczki objawień

3.05.1922r. - dekret biskupa Leirii o rozpoczęciu badań nad wydarzeniami fatimskimi

2.10.1926r. - Łucja wstępuje do Zgromadzenia Sióstr św. Doroty

13.10.1930r. - dekret biskupa Leirii „A Divina Providencia" ogłaszający godnymi wiary objawienia fatimskie i zezwalający oficjalnie na kult Matki Bożej Fatimskiej

13.05.1931r. - pierwsze poświęcenie Portugalii Niepokalanemu Sercu Matki Bożej dokonane przez Episkopat Portugalski

13.10.1942r. - papież Pius XII, przemawiając w języku portugalskim, poświęca cały świat Niepokalanemu Sercu Maryi

8.12.1942r. - papież Pius XII dokonuje poświęcenia całego Kościoła i rodzaju ludzkiego na zawsze Niepokalanemu Sercu NMP oraz poleca, aby tego samego aktu dokonały kościoły lokalne

4.05.1944r. - papież Pius XII wydaje dekret ustanawiający święto Niepokalanego Serca NMP w całym Kościele

13.05.1946r. - kardynał Masella, legat papieski, koronuje statuę Matki Bożej w kaplicy objawień

25.03.1948r. - za pozwoleniem papieża Piusa XII Łucja opuszcza Zgromadzenie Sióstr św. Doroty i wstępuje do klasztoru Sióstr Karmelitanek w Coimbrze

13.05.1956r. - kardynał Roncalli (późniejszy Jan XXIII) przewodniczy uroczystościom fatimskim

21.11.1964r. - papież Paweł VI ogłasza przekazanie „Złotej Róży" dla Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej

13.05.1967r. - papież Paweł VI przewodniczy obchodom 50. rocznicy rozpoczęcia objawień fatimskich

10.07.1977r. - do Fatimy z pielgrzymką przybywa Kardynał Luciani (późniejszy Jan Paweł I)

13.05.1981r. - zamach na życie Ojca Św. Jana Pawła II na Placu Św. Piotra w Rzymie

13.05.1982r. - pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w celu podziękowania za ocalenie życia w zamachu na Placu Św. Piotra w Rzymie w 1981 r. Papież poświęca cały świat i ludzkość Niepokalanemu Sercu Maryi

25.03.1984r. - na Placu Św. Piotra w Rzymie Papież Jan Paweł II przed figurą Matki Bożej z kaplicy objawień wraz ze wszystkimi biskupami świata poświęca cały świat Najświętszemu Sercu Maryi

12-13.05.1991r. - papież Jan Paweł II przybywa do Sanktuarium Matki Bożej w 10. rocznicę zamachu na Jego życie

13.05.2000r. - w czasie swojej pielgrzymki do Fatimy Ojciec Św. Jan Paweł II ogłasza błogosławionymi Hiacyntę i Franciszka. W tym dniu zostaje także ogłoszona III Tajemnica Fatimska.

13.02.2005r. - w klasztorze w Coimbrze umiera siostra Łucja

ROŚ

Bezcenna przeszłość

Pomniki architektury-świadkowie historii narodu, które przypominają potomkom o przeszłości. Prywatne posiadłości przechodzą z pokolenia na pokolenie. Następcy strzegą i przechowują pamięć o swoich przodkach. Czasem nawet się nie domyślamy o wartości historycznej tych miejsc, obok których chodzimy każdego dnia.

W miasteczku Roś rejonu wołkowyskiego na cmentarzu katolickim, blisko jednostki wojskowej, jest stara kaplica.

- Zbudowana została na zamówienie hrabiego Stefana Potockiego, który był właścicielem dworu Roś - opowiada mieszkaniec miasteczka Antoni Chomczukow. *- Kaplicę zaprojektowano jak mauzoleum rodziny z grobowcem w piwnicy w stylu neoromańskim. Projektant kaplicy pochodził z Krakowa. Również w budownictwie brał udział tutejszy majster Teofil Luba. Zaprojektował dzwonnicę przy kościele w Rosi, który nie wybudowano. Wszystkie materiały budowlane były przywiezione z Warszawy. Artysta Franciszek Ejsmont był protektorem budownictwa ołtarza dębowego. Na obstalunek Potockiego obraz główny został namalowany na płótnie ze zdjęcia brązowej figury św. Stefana Lorentso Liberti z kościoła San Mikele we Florencji.*

Zezwolenie na budownictwo kaplicy z prawem do odprawiania nabożeństw za dusze zmarłych wydał w roku 1892 minister spraw wewnętrznych Imperium Rosyjskiego. W latach 1901-1903 kaplica została zbudowana.

Cegła na budownictwo była zrobiona we wsi Stankowce. I teraz na niektórej cegle można odczytać nadpis w języku polskim „Roś". W roku 1905 kaplica została poświęcona i zaczęła pracować. Lecz później okazało się, że na dnie sklepu zbiera się woda. Hrabia Potocki zażyczył sobie, aby go pochowano nad sklepem (chowrał na reumatyzm).

Zmarł Stefan Potocki po 5 latach, dokładnie w roku 1910. Pochowano go w sarkofagu z miedzi, cynku i kamienia, na którym wyryto *„Stefan hrabia Potocki - założyciel ordynacji Rosiańskiej. Urodził się w Warszawie 4/26 października 1815r. Zmarł 18 czerwca/ 4 lipca 1910r."*

- Przez jakiś czas chodziły pogłoski, iż w sarkofagu Potockiego są pochowane złote rzeczy. Dużo było ochotników na skarby starego rodu. W roku 1959 parafianin Rosi w poszukiwaniach skarbów rozsadził sarkofag, lecz cennego nic nie znalazł - opowiada ksiądz Czesław Pawlukiewicz proboszcz parafii pw. Św. Trójcy w Rosi. *- W latach 70. grób został całkowicie zniszczony, wysoko artystyczne witraże rozbite.*

W 2002 roku pod przewodnictwem księdza Czesława kaplicę odrestaurowano. Teraz ten budynek wygląda zupełnie inaczej. Dach odremontowano, wstawiono nowe drzwi.

W dzieciństwie, wchodząc na terytorium cmentarza, chodziłam z drżącym sercem, patrząc na ten tajemniczy budynek. I teraz, przechodząc obok, odczuwa się duch przeszłości...

Nadzieja NAJMUSZYNA,
fot. autora

Przed Dniem Zwycięstwa

Wspomnienia z dzieciństwa

Chciałbym podzielić się z czytelnikami Głosu wspomnieniami, które dotyczą wycofywania się wojsk niemieckich na Zachód i wkroczenia Armii Czerwonej na nasze tereny w lipcu 1944r.

Miałem wówczas 8 lat. Wieś Hniezno w powiecie wołkowyskim wypełniona została przez Niemców. Drogą jechały wozy pancerne. Jeden z nich zatrzymał się pod topolą przy naszej chacie. Dzień był upalny i nad drogą, którą zmierzała długa kolumna niemieckich żołnierzy, unosił się kurz. Pobiegłem wzdłuż tej kolumny, aż nagle usłyszałem: *„Kom, kinder!"* Podszedłem do niego. Wyciągnął do mnie manierkę i powiedział: *"Waser"*. Przyniosłem mu wody i uciekłem do domu.

Ciekawość jednak była większa od strachu i wkrótce podszedłem do wozu pancernego, który stał w pobliżu. Stało przy nim 3 żołnierzy. Jeden trzymał butelkę, z której się napił i podał drugiemu. Tamten uczynił to samo, a trzeci żołnierz napił się i wyciągnął butelkę w moim kierunku. Przekonany byłem, że to woda i zrobiłem łyk. Strasznie zapiekło mi w ustach i przełyku. Żołnierze mieli ze mnie niezły ubaw. Oddałem im butelkę i zacząłem biec przed siebie, lecz jeden z nich szybko mnie dogonił. Przywlókł z powrotem i postawił na platformie pancernika. Wyjął z szoferki pudełko papierosów, którymi poczęstował swoich kolegów i mnie. Sięgnąłem po papierosa. Niemiec pstryknął zapalniczką i ostry dym spowodował, że dostałem ataku straszliwego kaszlu. Rzuciłem papierosa na ziemię i uciekłem do stodoły. Schowałem się w sianie. Długo jeszcze kręciło mi się w głowie, a do mych uszu dolatywał śmiech Niemców.

Na ganku jednego z domów siedziało kilku mężczyzn w wieku 65-70 lat. Był wśród nich również mój dziadek. W tym czasie na ulicę wjechały 10 zaprzęgów, na których siedzieli oficerowie, prawdopodobnie esesmani. Zauważywszy siedzących mężczyzn, kazali im siadać na wozach i poganiać konie.

Wieczorem poszliśmy nocować do kościoła pod wezwaniem Św. Michała Archanioła. Nocowało tu wiele mieszkańców wsi oraz ks. proboszcz Edward Ciechanowski. W nocy rozpoczęła się kanonada, w powietrzu przeraźliwie gwizdały pociski. Straszny huk rozdzierał powietrze, gdy Niemcy wysadzali mosty kolejowe. Nikt tej nocy nie spał. Nad ranem wszystko ucichło. Kobiety i dzieci przerażone siedziały na swych posłaniach, aż ktoś wszedł do kościoła i powiedział, że Niemcy podpalili ostatni dom we wsi i uciekli.

Wyszliśmy na ulicę. Był ciepły letni poranek. Wkrótce zobaczyliśmy idącą z górki sowiecką piechotę. Obiadową porą we wsi już było pełno amerykańskich ciężarówek, na których siedzieli czerwonoarmiści w wyblakłych mundurach. Palili zakręcony w gazetę tytoń.

Ku mojej radości przez wieś przechodził oddział polskiej piechoty. Dowódca ich był w rogatywce z orłem. Zapytał mnie, czy umiem czytać i dał mi gazetę "Żołnierz wolności". Spodobał mi się bardzo wiersz zamieszczony w tej gazecie. Zapamiętałem go do dziś.

Wyrosła jak spod ziemi
W szeregach wnet stanęła
Spojona jedną myślą
Za to, że nie zginęła
Przeszła przez twardy
trud i znój
To nowa polska armia
wyrusza już na bój
Bojowy chrzest przyjęła
pod Lenino
Cel nowej polskiej armii -
to zajść aż do Berlina.

Wieczorem dziadek i inni mieszkańcy wsi zabrani przez Niemców wrócili do domu. Opowiadali, że dotarli z obozem niemieckim do Szydłowic. W nocy miejscowość tę ostrzelała artyleria sowiecka. Korzystając z zamieszania ukryli się w zbożu i nocą na piechotę wracali do domu.

Rychło na naszych terenach ustanowiona została władza sowiecka. W domu Bieliczów urządzono Radę Wiejską, na deputowanego wsi wybrano Stanisława Szerszuna. Na przewodniczącego Rady wyznaczono Koleśnikowa, lotnika komisowanego z wojska. Jeździł on dwukołowym zaprzęgiem i zawsze nosił przy sobie nabity rewolwer, a w bryczce leżał jeszcze karabin automatyczny. Jeżeli kazał on komuś się zatrzymać, to należało do tego rozkazu ustosunkować się, a w żadnym wypadku nie uciekać. Pamiętam pewne wydarzenie. Koleśnikow jechał obok kolei, ścieżką przy której szedł młody mężczyzna. Przewodniczący kazał mu się zatrzymać, jednak tamten podjął próbę ucieczki i został zabity. Ciało Koleśnikow przywiózł pod budynek Rady Wiejskiej, gdzie miejscowi rozpoznali w nim mieszkańca sąsiedniej wsi Hołynka.

W nocy z 8 na 9 maja niebo w kierunku Wołkowyska oświetlone było rakietami. Rano ulicą szli uśmiechnięci i radości wojskowi. Na wyblakłych mundurach błyszczały w słońcu ordery i medale. Na ustach wszystkich było słowo: *"Pobieda!"* Pomyślałem wówczas, czy tamta jednostka polska doszła do Berlina? Ale polski żołnierz również wkroczył do Berlina i wniósł swój wkład w zwycięstwo nad faszyzmem.

W Dniu Zwycięstwa miałem 9 lat. Po obiedzie ze starszym o 2 lata ode mnie kolegą Zygmuntem ukryliśmy się za murem kościelnym. Ktoś wyrzucił tam wiadro zgniłych warzyw. Rzucaliśmy tymi warzywami w przejeżdżające samochody. Nadjechała nieduża ciężarówka, w szoferce której siedziało dwoje enkawudzistów. Trafiłem w jednego z nich. Ciężarówka zatrzymała się z piskiem opon. Wyskoczył z niej wojskowy z rewolwerem w ręku. Wcisnąłem się w mur, a Zygmunt przeskoczył go i pobiegł w stronę swojego domu. Enkawudzista pobiegł za nim. Załapał go tuż przed domem. Straszliwie krzyczał i groził, że go zastrzeli. Zygmunt powiedział jednak, że to nie on. Kazał mu wówczas zaprowadzić się do naszego domu. Widziałem przez szparę w bramie kościelnej, jak podchodzili do naszego domu. Wojskowy opowiedział o całym zajściu ciotce, która prosiła bardzo, żeby się nie awanturował i "złagodziła" jego gniew domowym chlebem, słoniną oraz kopą jajek (60 sztuk). Rosjanin sprawdził zawartość torby i powiedział odchodząc, żeby mnie lepiej pilnowała. Wróciłem do domu w tym dniu późnym wieczorem. Byłem bardzo głodny, ale zamiast kolacji ciotka sprawiła mi dobre lanie. Tak oto minął mi Dzień Zwycięstwa 1945r.

Franciszek ROZWADOWSKI

WYBRANE DATY

11 maja 1573 - we wsi Kamień pod Warszawą, w wyniku pierwszej w Polsce wolnej elekcji, na króla Polski został wybrany Henryk Walezy

11 maja 1895 - urodził się **Jan PARANDOWSKI**, polski pisarz, autor m.in. „Mitologii"

11 maja 1911 - urodził się **Zdzisław HENNEBERG**, polski lotnik

11 maja 1943 - urodził się **Jan ENGLERT**, polski aktor

11 maja 1974 - urodziła się **Joanna PIERZAK**, polska aktorka

11 maja 1978 - urodziła się **Aneta PASTUSZKA**, polska kajakarka, brązowa medalistka olimpijska

11 maja 1989 - zmarł **Tomasz ZAN**, polski konspirator, żołnierz AK, prawnuk Tomasza Zana „Promienistego"

12 maja - Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek i Położnych

12 maja 1420 - zmarła **Elżbieta PILECKA**, królowa polska, żona Władysława Jagiełły

12 maja 1834 - w Bernie powstała tajna organizacja republikańsko-demokratyczna „Młoda Polska", jej założycielem był Joachim Lelewel

12 maja 1935 - zmarł **Józef PIŁSUDSKI**, polski polityk, marszałek Polski

12 maja 1942 - w obozie koncentracyjnym w Auschwitz-Birkenau dokonano pierwszej masowej zagłady więźniów przy pomocy gazu

12 maja 1948 - urodził się **Adam ZIEMIANIN**, polski poeta

12 maja 1948 - zmarł **Stanisław KASZNICA**, ostatni komendant Narodowych Sił Zbrojnych (stracony w więzieniu na Mokotowie)

12 maja 1970 - zmarł **Władysław ANDERS**, polski generał i polityk emigracyjny

12 maja 1975 - wprowadzono nowy podział administracyjny Polski, powstało 49 województw

13 maja 1901 - urodził się **Witold PILECKI**, polski wojskowy, żołnierz podziemia, organizator ruchu oporu w Auschwitz-Birkenau

13 maja 1976 - urodził się **Grzegorz SZAMOTULSKI**, polski piłkarz, bramkarz, reprezentant Polski

13 maja 2002 - zmarł **Paweł HERTZ**, polski poeta, eseista, tłumacz i wydawca

14 maja 1867 - urodził się **Adam Stefan SAPIEHA**, książę, kardynał, biskup i arcybiskup krakowski

14 maja 1928 - urodził się **Władysław HASIOR**, polski rzeźbiarz

14 maja 1930 - zmarł **Władysław ORKAN**, polski pisarz

14 maja 1940 - urodziła się **Marta LIPIŃSKA**, polska aktorka

15 maja - Międzynarodowy Dzień Rodziny

15 maja - Święto Polskiej Niezapominajki. Akcja autorstwa redaktora „Jedynki" Andrzeja Zalewskiego, mająca na celu przede wszystkim stałe przypominanie o ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej Polski

15 maja 1834 - rozwiązał się Komitet Narodowy Emigracji Polskiej

15 maja 1850 - urodził się **Jan BEYZYM**, polski misjonarz, błogosławiony

15 maja 1956 - **Stanisław KRÓLAK** jako pierwszy Polak wygrał Wyścig Pokoju

15 maja 1972 - urodziła się **Agnieszka WARCHULSKA**, polska aktorka filmowa i teatralna

15 maja 1990 - zmarł **Jerzy DRZEWIECKI**, polski konstruktor lotniczy, pilot doświadczalny

16 maja 1211 - zmarł **Mieszko IV Plątonogi**, władca Polski

16 maja 1674 - szlachta wybrała podczas elekcji na króla **Jana SOBIESKIEGO**

16 maja 1902 - urodził się **Jan KIEPURA**, polski artysta śpiewak

16 maja 1930 - urodziła się **Janina TRACZYKÓWNA**, polska aktorka filmowa i teatralna

16 maja 1982 - zmarł **Jerzy KRZYSZTOŃ**, polski pisarz

17 maja - Światowy Dzień Społeczeństwa Informacyjnego

17 maja 1869 - zmarł **Franciszek Ksawery GODEBSKI**, polski pisarz i publicysta

Joanna Pierzak

Aneta Pastuszka

Władysław Anders

Jerzy Drzewiecki

Józef Piłsudski

Adam Ziemianin

Grzegorz Szamotulski

Adam Stefan Sapieha

Marta Lipińska

Jan Beyzym

Jan Kiepura z Martą Eggert

Witold Pilecki

Kreatywność u dzieci

Im bogatsze życie przenika nas samych, tym bogatsze życie możemy rozsiewać dokoła
E. Jaques-Dalcroze

„Twórczość" - to określenie, które nie towarzyszy tylko wielkim artystom (jak się powszechnie sądzi). Każdy człowiek rodzi się z dużym potencjałem kreatywności. To tylko otoczenie swoim nieodpowiednim oddziaływaniem hamuje ją - tak w wieku przedszkolnym, jak i dorosłym. Pojawiają się wówczas różnego rodzaju bariery emocjonalne i lęki, które działają destrukcyjnie na kreatywność.

© J. WANIUKIEWICZ

Dziecko spędza w przedszkolu większą część dnia i dlatego to na nas - nauczycieli - spada w dużej mierze obowiązek kształtowania jego osobowości, wprowadzania go w świat wartości intelektualnych i estetycznych, dbania o rozwój jego twórczej aktywności. Najlepszym ze sposobów rozwijania zainteresowań otaczającym nas światem, dostarczania wiedzy o nim, jest wywoływanie pozytywnych przeżyć emocjonalnych u dziecka. Ta metoda uczenia się przez przeżywanie, tak szeroko propagowana przez Wincentego Okonia, jest nieoceniona w skutkach, gdyż wywołuje u dzieci pragnienie działania, tworzenia, w różnych formach aktywności - plastycznej, słownej, ruchowej, muzycznej.

W trakcie tej ekspresji dziecko wyraża samego siebie, osłania otoczeniu swoje wnętrze: myśli, uczucia, pragnienia. Jest to bardzo ważny moment dla uważnie obserwującego nauczyciela, gdyż pozwala na zdobycie istotnych informacji o dziecku.

Każdy dzień w przedszkolu powinien być radosny dla dziecka. Przepełniony tą szczególną formą radości - radości z własnego działania, tworzenia. I nie musi to być szczególnie wyszukana aktywność, podparta nowoczesnymi pomocami dydaktycznymi. Do wywołania uśmiechu na twarzy dziecka i zadowolenia z siebie wystarczy duża połać gazety, czy ścinki tektury po wyciętej choince. Dziecko z rozwiniętą odpowiednio wyobraźnią, natychmiast z tych resztek papieru ułoży urocze, miauczące koty, a z podartych gazet powstaną całe góry śniegu czy kul śniegowych, które zainicjują wspaniałą, twórczą zabawę ruchową, uwieńczoną wspólną pracą plastyczną.

Zainspirować dziecko do tworzenia możemy wszystkim: literaturą, sztuką, przyrodą. Bliski kontakt z przyrodą daje dzieciom (szczególnie tym z dużych miast) wiele niecodziennych, pozytywnych emocji, wzruszeń i radości. Czyje serce mocniej nie zabije na widok przepięknego malowidła na szybie, które nocą poczynił „Dziadek Mróz"? A biało-różowy kwiat kwitnącej jabłoni z maleńką pszczółką w środku? Czyż to nie bajka? Aż chce się o tym opowiadać, namalować, zatańczyć przy muzyce, jako ta pszczółka, czy wirujący, opadły na zieloną trawę kwiatowy płatek.

Wiele bogatych i ciekawych przeżyć dostarczają dzieciom zabawy badawcze oraz kontakt ze sztuką. Gdy dziecko w skupieniu obserwuje, jak w kąciku przyrody rozwija się posadzona przez nie roślina, jak wypuszcza pierwsze listki, korzonki, rozpiera je radość - radość stwórcy! Wszak to ono zawiązało gazę na słoiczku, ono położyło fasolkę, ono wlało do słoika wody, ono wreszcie, codziennie sprawdzało czy dobrze się czuje jego „maleństwo". A jeśli jeszcze w trakcie obserwacji rysuje „portrety" różnych stadiów wzrostu swojej rośliny - czuje się prawie jak kronikarz.

Inny przykład: gdy dziecko nasypawszy uprzednio do butelki ryżu, kamyków, grochu, porusza nią rytmicznie uzyskując dźwięk - czyż nie czuję się artystą? Czy nie jest z siebie dumne i szczęśliwe? To przecież ono stworzyło ten wspaniały instrument, a teraz komponuje swoją własną „muzykę", przy której koledzy mogą przepięknie tańczyć.

W końcu, czyż nie odczuje silniejszych emocji, przerażających się w pragnienie ruchu w trakcie słuchania np. „Obrazków z wystawy" Modesta Musorgskiego? Z wdziękiem (zaspokajając swoją naturalną w tym wieku dużą potrzebą ruchu) wcieli się w postać maleńkiego, żółtego pisklęcia, ledwo wyklutego ze skorupki, by po chwili przeistoczyć się w olbrzymiego szarżującego byka, tratującego wszystko napotkane po drodze. A jak wspaniale tę muzykę namaluje wszystkimi paluszkami, farbami na dużym formacie papieru!

Dziecięcy świat może być radosny, przepełniony atmosferą tworzenia, pozwalający rozwinąć „skrzydła" wyobraźni, ale tylko wtedy, gdy otoczenie będzie równie kreatywne. Wszelkie nakazy i zakazy, krytycyzm „zabijają" wyobraźnię i twórczość. Pozwólmy więc dzieciku tworzyć według jego pomysłu i inicjatywy, zawsze wtedy, gdy ma na to ochotę. To nic, że po drodze coś zniszczy: dywan, podłogę, stolik. Przedmioty martwe, to rzecz nabyta, a raz utraconej wyobraźni odzyskać się nie da.

Elżbieta DUBOWICZ/ WYCHOWAWCA

PORADY

„Magiczny kwiat"

Dziecko ma w sobie naturalną potrzebę wyrażania sobie samemu i innym tego co myśli, co czuje. Aby dziecko mogło wyzwolić swój wewnętrzny świat, posługiwać się właściwymi mu sposobami ekspresji słowem mówionym, aktywnością plastyczną i muzyczną trzeba uszanować jego spontaniczność, nie należy lekceważyć dziecka czy traktować jego inicjatywy z obojętnością. Nie potrzeba go do tego skłaniać, a jedynie stworzyć możliwośc do uzewnętrznania tego, co pragnie wyrazić.

Twórcza praca dziecka wymaga szczególnej atmosfery emocjonalnej, którą tworzy nauczyciel wspólnie z dziećmi. Atmosfery swobodnej pracy, pozbawionej nerwowości, atmosfery sprzyjającej kształtowaniu twórczości dziecięcej. Nauczyciel jest osobą, która stwarza odpowiedni klimat i nastrój wyzwalający zaufanie we własne siły i zapał do takiej czy innej formy ekspresji.

Prawidłowo przeprowadzone zajęcia związane z twórczością pozwalają mu odzyskać wiarę we własne siły i możliwości, przekonać, że potrafi coś zrobić co podoba się innym, co jest przydatne, dobre i ładne. Każde dziecko spragnione jest przede wszystkim pogodnego nastroju, życzliwości, przeżyć artystycznych, a także możliwości uczenia się i działania. Pedagogiczny walor własnej aktywności szczególnego znaczenia nabiera w przypadku dzieci cichych, nieśmiałych.

Aby stworzyć warunki do rozwijania twórczej postawy przeprowadziłyśmy akcję plastyczną „Magiczny kwiat" z grupą 5- i 6-latków. Celem zajęcia było odkrywanie możliwości twórczych dzieci oraz rozwijanie wyobraźni twórczej poprzez ekspresję słowną i plastyczną. Muzyka relaksacyjna oraz opowiadanie były inspiracją do wykonania pracy plastycznej.

W sali gimnastycznej przygotowałyśmy różnorodne formaty i kolory kartonów oraz koszyczki z różnorodnym materiałem plastycznym: papierem kolorowym, włóczką, folią, plasteliną, guzkami. Przy muzyce dzieci wysłuchały opowiadania:

„Zapraszam was dziś do zaczarowanej krainy. Jest piękna, urocza. Jest ciepło, świeci słońce. Nad nami przepływają różowe obłoczki na żółtym niebie. Płynie strumyk, woda w nim jest chłodna i jest koloru pomarańczowego..."

© CELM

Po wysłuchaniu opowiadania, stworzeniu przez nauczycielkę atmosfery tajemniczości, dzieci wybrały formę pracy: zespołową lub indywidualną, miejsce na sali oraz format i kolor kartonu. Większość dzieci wybrała pracę w zespołach i duże kolorowe kartony. Na początku dzieci przeglądały zawartość koszyczków, po czym szybko zabrały się do wykonania "Magicznego kwiatu".

Podczas całego zajęcia towarzyszyła dzieciom muzyka. Stwarzała ona nastrój zaczarowanej krainy i inspirowała dzieci do twórczej pracy. Po wykonaniu pracy dzieci wymyślały nazwę kwiatka oraz określały jego magiczne właściwości. Wypowiedzi dzieci zapisywane były przez nas na wcześniej przygotowanych kolorowych kartkach.

A oto propozycje dzieci: Świetliczek (świeci w nocy), Serduszkowiec (rozdaje serduszka), Kwiatki nocne (atakują gwiazdami), Hokus pokus (może zwijać płatki), Wielki kwiat (daje moc małym kwiatkom).

Praca razem z podpisem trafiała na wystawę. W ten sposób powstała ekspozycja prac dzieci.

Uwzględniając różnorodne tempo pracy dzieci przygotowałyśmy dodatkowe zadania do wyboru na dużych arkuszach papieru: dokończ zaczarowanego węża, odrysuj swoją rękę — wymyśl zwierzątko z zaczarowanej krainy, wykonaj swoją wizytówkę - do wykonania tego zadania przygotowane były kartony, kredki, flamastry, karteczki samoprzylepne. Po zakończonej pracy przygotowałyśmy zaczarowane pudełko, z którego dzieci wyczarowały cukierki, co sprawiło dzieciom ogromną radość.

Podczas tych zajęć dzieci bardzo angażowały się w swoją pracę. Wszystkie bardzo chętnie wypowiadały swoje propozycje, była to dla nich wspaniała zabawa, gdyż nie wprowadzane były żadne ograniczenia, dzieci tworzyły pracę z różnorodnych materiałów plastycznych, poprzez co rozwijały myślenie twórcze.

Ważnym elementem każdego zajęcia była też atmosfera, którą starałyśmy się stworzyć. Podstawowymi jej cechami było: poczucie bezpieczeństwa, wolności, nieskrępowanej swobody i akceptacji zarówno ze strony nauczycielki jak i całej grupy. Zajęciom tym towarzyszyło również humor i dobra zabawa.

Beata CIEŚLAK, Aleksandra LEONARCZYK/ NAUCZYCIEL

GRODNO

Start!

Uczestnicy sztafety - uczniowie Polskiej Szkoły w Grodnie ze swoją nauczycielką Anną Starowojtową

Drużyna KS "Batory"

3 maja odbyła się tradycyjna sztafeta lekkoatletyczna o nagrody gazety „Grodzieńska Prawda" ulicami Grodna. Wśród 50 drużyn szkół, uczelni, organizacji i klubów wzięła w niej udział drużyna KS „Batory". Wywalczyła ona 7 miejsce w klasyfikacji głównej i pierwsze wśród organizacji. Na sukces "Batorego" złożyły się dobre wystąpienia: Natalii Giermaniuk, Natalii Wasilewskiej, Anastazji Gołas, Weroniki Rokickiej, Pawła Bojszy, Marka Romańczuka, Sergiusza Bałobarowowa, Włodzimierza Hrycuka, Anatola Ulianowa, Aleksandra Woronicza, Mikołaja Skoczylasa, Pawła Zarzeckiego, Aleksandra Snopki, Józefa Niemiery. To już czwarty udział klubu w tej sztafecie, i tradycyjnie - z dobrymi wynikami.

TZ, fot. Jarosław WANIUKIEWICZ

PIŁKA NOŻNA

5 maja odbyły się młodzieżowe zawody w piłce nożnej, które w celu popularyzacji tego sportu w kraju zorganizowała na poziomie obwodowym Grodzieńska Federacja Piłki Nożnej. W trzech kategoriach (I - 4-5 klasa, II - 6-7 klasa, III - 8-10 klasa) walczyli chłopcy z różnych miast Grodzieńszczyzny. Drużyny chłopców z Putryszek (trener - Wiktor Sołoma, członek zarządu KS „Batory") w I i III kategoriach zajęły odpowiednio III i II miejsce oraz odznaczono lepszych graczy - Romana Gresia oraz bramkarza Sergiusza Tropikowa. Gratulujemy wspaniałych wyników!

TZ,
fot. J. WANIUKIEWICZ

Wielkie przygotowania

Kłócą się, zamiast budować

Rozbudowa dróg woj. mazowieckiego, przebudowa dworców kolejowych i autobusowych w Warszawie oraz odciążenie Okęcia za pomocą lotnisk regionalnych - to główne zadania stołecznych i wojewódzkich władz polskich przed piłkarskimi mistrzostwami Europy w 2012r.

Do kluczowych zadań zaliczono także: wsparcie rządu przy budowie Narodowego Centrum Sportu ze Stadionem Narodowym, które ma powstać w miejscu Stadionu X-lecia. Na tym terenie ma zostać wybudowana także hala sportowo-widowiskowa dla 15 tys. widzów oraz pływalnia o wymiarach olimpijskich z trybunami dla 4 tys. osób.

Brak porozumienia między resortami transportu i finansów może spowodować, że nie zdążą zbudować dróg na Euro 2012. Kasa Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad jest pusta - informuje „Rzeczpospolita".

Do porozumienia nie mogą dojść dwa kluczowe ministerstwa - Finansów i Transportu. Spór toczy się o uruchomienie pieniędzy z tzw. rezerwy integracyjnej przeznaczonej na współfinansowanie z budżetu unijnych inwestycji.

- *W marcu zaproponowaliśmy Ministerstwu Transportu wystawienie promesy wypłaty pieniędzy, dzięki której można by zacząć przygotowywanie nowych projektów drogowych. Od tamtej pory nie dostaliśmy żadnych dokumentów z resortu transportu* - mówi wiceminister finansów Elżbieta Suchocka-Roguska.

Jak informuje rzecznik resortu Jakub Lutyk, do dyspozycji mogłoby być nawet 2,6 mld zł. - *Wysłaliśmy już, zgodnie z procedurą, do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wnioski o wypłacenie ponad 1,8 mld zł* - ripostuje minister transportu Jerzy Polaczek. Dodaje, że za samą promesę nie da się wykupić ziemi, a odpowiedzi na ich wniosek nie ma.

Tymczasem Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ma puste konta. Nie jest w stanie zapłacić nawet za wykupowane działki pod planowane inwestycje. Tylko w maju powinna wydać 120 mln zł. Ostatnio urząd nie zapłacił za działkę, którą przejął, i dlatego w jednym z jego oddziałów pojawił się komornik.

Eksperci tłumaczą, że problemy GDDKiA wynikają ze zmniejszenia budżetu Krajowego Funduszu Drogowego z 5,5 mld zł do 3,5 mld zł. Ministerstwo Finansów miało obiecać drogowcom, że będą mogli się ubiegać o brakujące 2 mld zł właśnie z rezerwy integracyjnej i że w tym celu resort uprości im procedury. W marcu jednak z propozycji się wycofało. O uruchomienie pieniędzy GDDKiA musi się zwracać do resortu transportu, ten zaś kieruje wnioski do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, które przesyła je do resortu finansów. Obieg papierów może trwać nawet pół roku.

Michał Listkiewicz

Szybkie uruchomienie krajowych środków pozwoliłoby Polsce zyskać cenne miesiące w przygotowaniach do organizacji Euro 2012. Większość pieniędzy, za które powstanie niezbędna infrastruktura, pochodzić będzie bowiem z pomocy Brukseli na lata 2007 - 2013.

Nowa siedziba

Prawdopodobnie w przyszłym roku rozpocznie się budowa nowej siedziby PZPN. Władze związku chciałyby, aby był to niewielki ośrodek piłkarski, nie jest jednak na razie znana lokalizacja tego przedsięwzięcia.

- *Już zaczęliśmy działania w tej sprawie, jesteśmy na etapie rozmów w władzami dzielnic Warszawy o terenach, na których mogłaby powstać nasza nowa siedziba* - powiedział prezes PZPN Michał Listkiewicz, - *wiadomo, że obecna nie jest szczególnie przyjemna. W środku jest schludnie, ale na zewnątrz, gdzie na ulicy widać sporo osób, spożywających różne trunki, nie jest sympatycznie. Nawet trener reprezentacji Leo Beenhakker powiedział, że swoich gości woli przyjmować w hotelu, a nie w naszej siedzibie.*

Obecna siedziba PZPN mieści się w Warszawie, przy ulicy Miodowej 1 w centrum miasta. Władze związku są tam od kilku lat, poprzednio urzędowały przy Alejach Ujazdowskich.

- *Już czas najwyższy mieć nową siedzibę* - dodał Listkiewicz, - *zwłaszcza teraz, gdy dostaliśmy organizację Euro-2012 i często odwiedzać nas będą goście z UEFA. Chcemy, aby nasze nowe miejsce urzędowania było czymś w rodzaju ośrodka piłkarskiego, z niewielkim hotelem i dwoma lub trzema małymi stadionami wokół. Tak jak przystało na szanującą się federację. Finansowanie tego przedsięwzięcia w dużej mierze zagwarantuje nam FIFA i UEFA.*

PAP/TZ

HOKEJ

Rosjanie bez straty punktu

Broniąca tytułu Szwecja i Rosja to dwaj pierwsi półfinaliści hokejowych mistrzostw świata elity w Moskwie.

W ostatnim dniu rywalizacji w drugiej rundzie m.in. reprezentacja gospodarzy, bez zawieszonego na jeden mecz gwiazdora Washington Capitals Aleksandra Owieczkina, pokonała broniącą tytułu mistrzowskiego Szwecję 4:2, a Kanada wygrała z USA 6:3. Hokeiści spod znaku „Klonowego Liścia" pierwszego gola uzyskali już w ósmej sekundzie gry, a bohaterem meczu został zdobywca trzech bramek Matthew Lombardi.

W poniedziałek zakończyła się rywalizacja w tzw. grupie spadkowej. Do Dywizji 1 spadły ekipy Austrii i Ukrainy.

Zwycięstwa mistrzostw będzie znany w niedzielę.

Wyniki meczów 7.05:

grupa E

Włochy - Dania 2: 5 (0: 3, 2: 0, 0: 2)
Szwecja - Rosja 2: 4 (1: 1, 1: 1, 0: 2)

	M	Z	P	bramki	pkt
1. Rosja	5	5	0	27-10	15
2. Szwecja	5	4	1	21- 7	12
3. Finlandia	5	3	2	15- 8	9
4. Szwajcaria	5	2	3	9-16	6
5. Dania	5	1	4	11-26	3
6. Włochy	5	0	5	4-20	0

grupa F

Białoruś - Niemcy 5:6 (2:3, 2:1, 1:2)
Kanada - USA 6:3 (4:0, 1:2, 1:1)

	M	Z	P	bramki	pkt
1. Kanada	5	5	0	24-15	14
2. USA	5	3	2	18-13	9
3. Słowacja	5	3	2	18-15	9
4. Czechy	5	2	3	17-14	7
5. Niemcy	5	2	3	11-16	6
6. Białoruś	5	0	5	14-29	0

Rosja - Czechy 4:0 (1:0, 0:0, 3:0)
Szwecja - Słowacja 7:4 (1:2, 3:0, 3:2)
Półfinały: 12 maja, sobota
Rosja - USA/Finlandia
Kanada/Szwajcaria - Szwecja

grupa G - spadkowa

	M	Z	P	bramki	pkt
1. Łotwa	3	2	1	14- 8	6
2. Norwegia	3	2	1	12- 9	5
3. Austria	3	1	2	11-12	4 - spadek
4. Ukraina	3	1	2	7-15	3 - spadek

PAP

Trudni rywale

Reprezentacje Austrii, Kazachstanu, Wielkiej Brytanii, Holandii i Korei Południowej będą rywalami biało-czerwonych w przyszłorocznych mistrzostwach świata Dywizji I (grupa A).

Na moment druku gazety nie wiadomo, kto zostanie gospodarzem imprezy. O jej organizację ubiegają się Kazachstan, Wielka Brytania, a także Polska. Decyzja w tej sprawie zapadnie podczas kongresu Międzynarodowej Federacji Hokeja na Lodzie w Moskwie. Do Rosji pojechał prezes PZHL Zenon Hajduga.

- *Liczę, że władze światowego hokeja okażą się przychylne i po czterech latach przerwy znów zorganizujemy mistrzostwa. Może wtedy uda nam się awansować do elity* - mówi z nadzieją Hajduga. Ale polscy hokeiści znów nie mają łatwych rywali. To właśnie Austriacy w ubiegłym roku pozbawili Polaków awansu do grona najlepszych drużyn świata (przegrali z nimi w Estonii decydujący mecz 3:5) i mimo że kilka dni temu spadli z elity, to wciąż są na zdecydowanie wyższym poziomie od Polaków.

Podobnie sytuacja wygląda z Kazachstanem, z którym kilka tygodni temu Polska wygrała (5:2) po raz pierwszy w historii. Jednak trzeba podkreślić, że podczas mistrzostw świata Dywizji I w chińskim Cicihar Kazachowie grali bez swoich najlepszych zawodników z rosyjskiej Superligi.

PRZEGLĄD SPORTOWY

Odnaleźli grób króla Heroda

Grobowiec króla Judei Heroda Wielkiego, który - według Ewangelii św. Mateusza - nakazał rzeź niewiniątek, odnalazł prof. Ehud Necer z Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie - podano na konferencji prasowej w tym mieście.

Zdjęcie przedstawia grobowiec, gdzie pochowano króla Judei, Heroda.

Herod I, zwany Wielkim, panował od 37r. do 4r. p.n.e. Według Ewangelii św. Mateusza, dowiedziawszy się od Mędrców ze Wschodu o narodzinach przyszłego króla żydowskiego, kazał wymordować w Betlejem wszystkich chłopców do lat dwóch. „Rzeź niewiniątek" opisywana jest tylko w jednej z czterech Ewangelii.

Odkrycie w Herodium, na spłaszczonym kopcu usypanym na Pustyni Judejskiej i widocznym z odległej o ok. 12 km od Jerozolimy, rozwiązało jedną z największych tajemnic archeologicznych Izraela.

Herod zyskał przydomek Wielkiego, gdyż rozciągnął władzę Judei po Jordanię, Liban i Syrię. Rzymskim namiestnikiem został w wieku 25 lat, a ok. 40 roku p.n.e. senat przyznał mu tytuł króla. Władzę tę sprawował Herod przez około 34 lata.

Wznosił pałace, fortece, port w Cezarei, rozbudował istniejącą górską twierdzę Masadę, która w 73r. n.e. stała się jednym z trzech ostatnich punktów oporu żydowskiego powstania przeciw Rzymianom i do dziś jest symbolem heroicznego oporu, walki aż do końca. Powstawały też akwedukty i amfiteatry.

W Herodium na szczycie wzgórza król wzniósł ufortyfikowane pałace, świątynię i mauzoleum, a u podnóża góry - drugi kompleks pałacowy wielkości miasteczka, zwany Dolnym Herodium, z ogrodami, stajniami i magazynami.

Od dawna przypuszczano, że Herod leży tam pochowany, ze względu na silne przywiązanie, jakie żywił do tego miejsca, które stało się jednym z największych kompleksów pałacowych rzymskiego cesarstwa. Sam grobowiec i procesję pogrzebową po śmierci Heroda opisał żydowski historyk z I w. n.e. Józef Flawiusz.

Jednak dziesiątki lat wykopalisk prowadzonych tam od lat 50. nie przynosiły rezultatu.

Necer w Herodium rozpoczął wykopaliska w 1972 roku, wkrótce po zajęciu tego terenu przez Izrael.

Dopiero trzy tygodnie temu jego ekipa natrafiła w pozostałościach ufortyfikowanego górnego pałacu na elementy sarkofagu z wapienia. Archeolodzy zrozumieli, że nareszcie znaleźli grób Heroda.

Na konferencji prasowej Necer wyjaśnił, że choć w sarkofagu nie znaleziono kości, zarówno jego lokalizacja, jak i ornamentyka wskazują na to, iż należał do Heroda. *„To sarkofag, jaki nie wszędzie się spotyka. To coś bardzo specjalnego"* - zaznaczył.

O odkryciu w Herodium piszą także izraelski dziennik „Haarec" i brytyjski „The Independent".

Herod był sprawnym, ale despotycznym władcą. Upamiętnił się zarówno budową portu w Cezarei, rozbudową Drugiej Świątyni w Jerozolimie, jak i obsesyjnym lękiem przed spiskiem na swoje życie. Pod jego wpływem kazał stracić żonę i trzech synów.

Samo Herodium zniszczyli Rzymianie w 71r. n.e., w rok po zniszczeniu Drugiej Świątyni. W latach 132-135 (Drugie Powstanie Żydowskie) stało się ono siedzibą przywódcy powstania Szymona Bar Kochby. W V wieku osiedlili się tam bizantyńscy mnisi, a później służyło kolonii trędowatych, aż w VII wieku opuszczono je całkowicie.

PAP/HB

FELIETON

The End, czyli każdy masochizm ma jakieś granice

Gdy dostałam maila od Bogdana z „Polskiego Radia" z Edmonton (a przy okazji, w końcu zapamiętałam, że Edmonton jest w Kanadzie) z prośbą, bym napisała, jak to się wszystko skończyło (to wszystko, czyli historia Ani i Krzyśka), oblały mnie zimne poty. Niby jak się mogło skończyć, skoro przestałam pisać? Ale skoro taka mądra byłam, że zaczęłam pisać - to i zakończyć trzeba. Skończyło się źle - to znaczy właściwie dobrze. Może inaczej. Krzysiek ponoć się zakochał, ale nie w Ani. Daleko od oczu, daleko od serca. On potrzebował kogoś na miejscu i kogoś o zdecydowanie mniejszych ambicjach, bo jedyną ambicją, jaką znieść u „własnej" kobiety potrafi, to ambicja bycia z nim. Ja mam do niego pewien sentyment, i pewnie, gdyby kolejna koleżanka zadłużyła się w nim, nie potrafiłabym jej ani przestrzec, ani odradzić, bo Krzysiek, to Krzysiek. On jest taki - krzyśkowaty. Ania ma pretensje do mnie i do całego świata, niejedną butelkę pocieszacza musiałam z nią wypić, i doszłyśmy do wielu zaprzeczających sobie wniosków. Ten główny to - czytanie bajek małym dziewczynkom, tych o księciu na białym koniu, tych o prawdziwych rycerzach i żabach, co się w przystojniaków o złotych sercach zmieniają to raczej nie jest dobra droga do sentymentalnej stabilizacji w dorosłym życiu. Bo my później do tych bajek się odwołujemy, a bajka, na drugiej, no - może trzeciej randce się kończy. Teraz Ania jest w Warszawie, z czego się niezmiernie cieszę, bo ja też tu jestem, więc by się spotkać, wystarczy przejechać pół, pardon, trzy czwarte miasta i regularnie gadamy, choć nie wiem, czy wierzymy we własne słowa o wyższości bycia wolną.

Bo tak poważnie - mówi Ania - najpiękniejsza w miłości jest niepewność - domyślanie się - interpretowanie. Czekanie na kogoś, lub coś na dłuższe spojrzenie, na uśmiech.

Na dowód tego, że jej na nikim i niczym już nie zależy Ania wybrała się do wróżki (to nie był mój pomysł!), a ta powiedziała, że w maju to się będzie działo hurtowo!

Pojawić się ma nie jeden, nie dwóch, ale aż trzech kandydatów! Każdemu według potrzeby Ania bardzo się cieszy, ale na wszelki wypadek nie wychodzi z domu. A na koniec nowoczesna bajka, którą przesłała mi koleżanka:

„Była sobie raz młoda dziewczyna, która zapytała pewnego chłopca, czy chciałby ją poślubić. Chłopiec odpowiedział: Nie! Dziewczyna żyła szczęśliwie, bez prania, gotowania, prasowania... Często spotykała się z przyjaciółmi, spała z kim chciała, zarabiała na siebie i wydawała pieniądze na co chciała... Żyła długo i szczęśliwie.

KONIEC

Marianna DEMBIŃSKA
"w bajki wierząca"

KĄCIK DZIECIĘCY

Barwy tęczy

Ciekawostka

★ Tęcza widziana z ziemi ma kształt łuku, lecz lecąc samolotem, możemy czasem zobaczyć ją w kształcie koła.

★ Niektórzy ludzie są daltonistami, co znaczy, że ich oczy nie potrafią dostrzec różnicy między pewnymi kolorami.

Wydaje nam się, że promienie słoneczne mają tylko jeden kolor - biały - lecz w rzeczywistości są one mieszaniną wielu rozmaitych kolorów. Widzimy to wyraźnie, obserwując tęczę, która często tworzy się na niebie po przelotnym deszczu. Tęcza powstaje wówczas, gdy światło słoneczne zostanie rozszczepione przez kropelki deszczu na pasma poszczególnych barw. Jest to tak zwane widmo optyczne. Światło białe rozszczepia się na barwy składowe także po przejściu przez pryzmat - kawałek szkła lub przezroczystego plastiku o specjalnym kształcie. Kolor czerwony znajduje się zwykle u góry łuku tęczy, a fioletowy u dołu.

Spektrum barw

Tęcza jest przykładem widma optycznego. Pozwala nam przekonać się, że światło, które widzimy, składa się z wielu kolorów, od czerwonego, przez pomarańczowy, żółty i zielony do niebieskiego, indygo i fioletu. Po zmieszaniu wszystkie te barwy tworzą światło białe.

Rozszczepienie światła

Wszystkie składniki barwne światła białego wchodzą do pryzmatu pod jednakowym kątem, lecz kąty, pod jakimi z niego wychodzą, nieco różnią się między sobą. To sprawia, że promień światła ulega rozszczepieniu i powstaje widmo optyczne. Kropelka wody działa podobnie jak pryzmat - przy czym promienie w niej odbijają się w niej na tylnej ściance.

Filtrowanie światła

Jeśli przepuścisz światło białe przez filtr barwny, światło po drugiej stronie filtra ma taki sam kolor jak filtr. A to dlatego, że żadna z pozostałych barw światła białego nie może przezeń przejść.

Kolorowe plamki

Ekran telewizora jest od wewnątrz pokryty maleńkimi plamkami farby. Plamki te świecą, tworząc obraz. Mają one tylko trzy barwy - czerwoną, zieloną i niebieską. Mieszając je w odpowiednich proporcjach, otrzymuje się na ekranie dowolny kolor.

KOLOROWANKI

KOLOROWANKA

Gratulacje

Czcigodnemu Księdzu Proboszczowi
Piotrowi MORCIŃCOWI
z okazji urodzin składam najserdeczniejsze życzenia: długich lat życia, dobrego zdrowia, życzliwych ludzi, cierpliwości w posłudze duszpasterskiej oraz Bożego błogosławieństwa.
Niech Dobry Bóg obdarza Cię Swoimi Łaskami
Zygmunt Wierzbicki

Czcigodnemu Księdzu Dziekanowi
Stanisławowi PYTLOWI
w dniu świętego patrona składamy z serca gorące życzenia: pogody ducha, zdrowia, radości w posłudze duszpasterskiej, błogosławieństwa Bożego i opieki Matki Najświętszej na każdy dzień
wdzięczni parafianie z Wasiliszek i Gurnofela

Imieniny i jubileusz urodzin obchodzi jedna z najaktywniejszych działaczek Lidzkiego Rejonowego Oddziału ZPB Szanowna Pani **Zofia RUDNICKA**.
Zarząd Oddziału i Klub Kobiet życzą:
Aby była uśmiechnięta
W dniu tak ważnego święta.
Aby mimo biegu lat
Wciąż kochała cały świat.
Aby duchem młoda była,
W szczęściu, zdrowiu
długo żyła.

Zarząd Lidzkiego Rejonowego Oddziału ZPB, Klub Kobiet, zespoły „Sybirak" i „Memoria" składają prezes Klubu Kobiet, solistce zespołu „Sybirak"
Pani Zofii ŻOL
z okazji urodzin i imienin życzenia:
Dużo szczęścia i radości,
Uśmiechu i wytrwałości,
Samych przyjemnych dni
w przyszłości.

Czy pamiętasz, że...

14 maja - Macieja ap., Bonifacego
15 maja - Zofii, Izydora
16 maja - Andrzeja Boboli, Szymona
17 maja - Wniebowstąpienie Pańskie, Paschalisa, Sławomira
18 maja - Jana, Eryka
19 maja - Urbana, Celestyna
20 maja - Bernardyna

Z okazji urodzin
Tatianie BANDURKO
wiązankę najserdeczniejszych życzeń: dobrego zdrowia na długie lata, wiosny w sercu i ciepłych uśmiechów, aby wszelkie nieprzyjemności Ją omijały, a nigdy nadzieja na lepsze. Niech Jej życie będzie jak to święto - wiosenne, radosne i jasne
składają mąż, dzieci, synowa, zięć i wnuki

Kochani Żanno i Władysławie FROŁOWOWIE!
Z okazji narodzin Waszej córeczki życzymy:
Dużo zdrowia i uśmiechów
Pisków, wrzasków i zabawy
Moc radości z tupotu malutkich nóżek,
Łez szczęścia z pierwszego uśmiechu,
ząbka, słowa i kroku.
Porozrzucanych wszędzie klocków,
Przytulenia okrągłej główki
I uścisków małych rączek.
A malutkiej istotce, która przyszła na świat, życzymy:
Aby dla niej „wstawał" każdy kwiat.
W dniu przyjęcia jej do Bożej rodziny
Życzymy powodzenia na wszystkie godziny.
Aby w zdrowiu zawsze się chowała
i żeby świat i ludzi bardzo kochała
mama, brat Oleg z żoną Katarzyną i córeczką Weroniką

Z okazji imienin życzymy Zofii SZYMAŃSKIEJ
- marzeń (żeby się spełniały)
-przyjaciół (żeby pamiętali)
-życia (żeby było kolorowe)
-miłości (żeby przyszła)
-szczęścia (żeby nie opuszczało)
-okularów (żeby były różowe)
-wakacji (by mogły trwać wiecznie)
rodzice, córki Katarzyna i Olga, Andrzej oraz koleżanki z Głosu

Januszu KOZIEŁ w dalekiej zielonej Irlandii!
Najlepsze życzenia z okazji urodzin!
Każdego roku o tej samej porze
Każdy Ci życzy, co tylko może.
Ja korzystając z tej sposobności,
Życzę Ci szczęścia, wiele radości,
To tylko o czym marzysz by się spełniło,
A to co kochasz by Twoje było.
chrzestny

Piosenka na życzenie

Czterej pancerni i pies

Muzyka: A. WALACIŃSKI
Słowa: A. OSIECKA

Na łąkach kaczeńce — d A d
A na niebie wiatr — F C A7
A my na wojence — d C
Oglądamy świat. — B C d

Na łąki wrócimy, — F G F
Tylko załatwimy — d E
Parę ważnych spraw. — d E
Może nie ci sami, — d
Wrócimy do mamy — f a
I do szkolnych ław. — E7 a
Deszcze niespokojne
Potargały sad,
A my na tej wojnie
Ładnych parę lat.
Do domu wrócimy,
W piecu napalimy,
Nakarmimy psa.
Przed nocą zdążymy,
Tylko zwyciężymy,
A to ważna gra.
Na niebie obłoki,
Po wsiach pełno bzu.
Gdzież ten świat daleki,
Pełen dobrych snów!
Powrócimy wierni,
My, czterej pancerni,
"Rudy" i nasz pies.
My, czterej pancerni,
Powrócimy wierni,
Po wiosenny bez.

Śmiech to zdrowie!

Żona informatyka wyprawia imieniny. Mówi do męża: - *Może byś mi w czymś pomógł?*
- *Co mam zrobić?*
- *Napisz na torcie: Wszystkiego najlepszego!*
- *Nie ma sprawy!*
Mąż poszedł do swojego pokoju. Męczy się 20 minut. Wreszcie żona mówi: - *Jak idzie? Skończyłeś?*
- *Jeszcze nie. Tort nie mieści się do drukarki.*

***

Pani w szkole pyta Jasia:
- *Powiedz mi, kto to był: Mickiewicz, Słowacki, Norwid?*
- *Nie wiem. A czy pani wie, kto to był Zyga, Chudy i Kazek?*
- *Nie wiem* - odpowiada zdziwiona nauczycielka.
- *To co mnie pani swoją bandą straszy?*

***

Na lekcji religii dzieci rysują aniołki.
Ksiądz podchodzi do Jasia: - *Jasiu, kto to widział, aniołek z trzema skrzydełkami?*
Jasio na to: - *A z dwoma ksiądz widział?*

***

Blondynka zdaje egzamin na prawo jazdy.
Komisja zadaje pytanie: - *Proszę nam opisać pracę silnika.*
-*Brrrruuum, bruuum, wrrrryyy*

***

Blondynka zalicza w szkole historię:
- *No to niech nam pani powie, jaka była pierwsza stolica Polski?*
Po długim namyśle i podpowiedziach egzaminatorów wreszcie wykrztusiła:
- *Gniezno.*
Dostała trójkę. Kiedy wyszła koleżanki obstąpiły ją z pytaniem, o co pytają?
Blondynka opowiedziała całe zajście, a druga ze zdających zapisała sobie odpowiedź na karteczce i wsadziła do buta. Przyszła i jej kolej. Po długich męczarniach przed egzaminatorami znowu padło pytanie o pierwszą stolicę Polski. Zadowolona blondynka sięgnęła dyskretnie do buta wyjęła karteczkę, z uśmiechem i pewnością siebie przeczytała: - *Fabryka Obuwia Radom.*

***

- *O co tak się wczoraj twoja żona awanturowała?*
- *To z powodu listu.*
- *Zapomniałeś wysłać?*
- *Nie, zapomniałem zniszczyć.*

***

W biurze pyta kolega kolegi:
- *Co wycinasz z gazety?*
- *Notatkę o tym, jak mąż zamordował żonę, bo mu stale przeszukiwała kieszenie...*
- *I co masz zamiar zrobić z tym wycinkiem?*
- *Schowam do kieszeni!*

Kącik gastronomiczny

Gwiazdki z nieba

Składniki: 110 g miękkiego masła, 1 szklanka cukru pudru, 1/2 łyżeczki esencji migdałowej, 1 roztrzepane jajko, 2 szklanki mąki, 1/2 łyżeczki proszku do pieczenia, 1/4 szklanki mleka, 1 szklanka roztopionej ciemnej czekolady, 1/2 szklanki roztopionej białej czekolady

Sposób przygotowania:
Włożyć masło, cukier i esencję migdałową do miski i ucierać do uzyskania lekkiej, puszystej masy. Ciągle mieszając, stopniowo dodawać jajko. Mąkę przesiać do osobnego naczynia i połączyć z proszkiem do pieczenia. Dodawać mieszaninę mączną i mleko na przemian do mieszaniny maślanej. Wymieszać do uzyskania gładkiego ciasta.

Na lekko oproszonej mąką stolnicy rozwałkować ciasto na grubość pół centymetra. Wyciąć ciasteczka za pomocą foremek w kształcie gwiazdek i półksiężyców. Wyłożyć ciasteczka na lekko natłuszczoną blachę i piec 10 minut lub do zrumienienia. Przenieść na druciany stojak do ostygnięcia.

Ciasteczka w kształcie księżyców zamaczać z jednej strony w roztopionej białej czekoladzie, a gwiazdki w ciemnej czekoladzie. Położyć na drucianym stojaku, żeby czekolada zastygła.

GOTOWANIE/HB

GŁOS

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com

Redaktor naczelny: Andrzej DUBIKOWSKI
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Helena Bohdan
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz

Prenumeratę można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca).
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 3 000 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 4 друкаваныя аркушы Заказ № - 2158 Наклад 2700 асобнікаў
Штотыднёвік "Глос знад Немна" (на польскай мове) ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня" Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 10.05.2007 у 15.00
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie
Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00,
tel. (0152)72-31-69

